

Bruselj, 14.3.2018
COM(2018) 135 final

2018/0063 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o skrbnikih kreditov, kupcih kreditov in poplačilu iz naslova zavarovanja s
premoženjem**

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2018) 75 final} - {SWD(2018) 76 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ta predlog je pomemben del prizadevanj za krepitev evropske ekonomske in monetarne unije (EMU). Bolj povezan finančni sistem bo okrepil odpornost EMU na škodljive pretrese, tako da bo olajšal čezmejno delitev tveganj v zasebnem sektorju, hkrati pa zmanjšal potrebo po javni delitvi tveganj. Da bi EU lahko dosegla te cilje, mora zdaj dokončati bančno unijo in vzpostaviti vse gradnike za unijo kapitalskih trgov. V sporočilu Komisije z dne 11. oktobra 2017¹ je bila nakazana pot do dokončanja bančne unije s hkratnim spodbujanjem zmanjševanja tveganj in delitve tveganj, kar je bilo del načrta za krepitev EMU, ki ga je Komisija predstavila 6. decembra 2017².

Obnavljanje velikega obsega nedonosnih kreditov³ ter njihovega morebitnega kopičenja v prihodnosti je bistveno za dokončanje bančne unije. Tako bomo dodatno zmanjšali tveganja in omogočili bankam, da se posvetijo kreditiranju podjetij in državljanov. Nedonosni krediti so krediti, pri katerih kreditojemalec ne more odplačevati obrokov za obresti ali glavnico. Če je z obrokom v zaostanku več kot 90 dni od dneva zapadlosti ali če se oceni, da kreditojemalec kredita verjetno ne bo odplačal, se kredit razvrsti kot nedonosni kredit. Zaradi finančne krize in poznejših recesij več kreditojemalcev ni moglo odplačevati kreditov, saj se je več podjetij in ljudi znašlo v nenehnih plačilnih težavah ali celo v stečajju. To je prišlo posebej do izraza v državah članicah, v katerih je so bila obdobja recesije dolga. Zaradi tega in drugih dejavnikov so se številnim bankam v poslovnih knjigah nakopičili nedonosni krediti.

Velik obseg nedonosnih kreditov lahko vpliva na uspešnost bank na dva glavna načina. Prvič: nedonosni krediti lahko banki ustvarijo manj prihodkov od donosnih kreditov, s čimer zmanjšajo dobičkonosnost banke in lahko povzročijo izgube, ki zmanjšajo njen kapital. Ti učinki lahko v najhujših primerih postavijo pod vprašaj sposobnost preživetja banke in imajo posledice za finančno stabilnost. Drugič, za nedonosne kredite je treba nameniti veliko sredstev banke, tako v smislu kadrov kot finančnih virov. To zmanjšuje njeno zmožnost kreditiranja, tudi malih in srednjih podjetij.

Manjša ponudba kreditov posebej prizadene mala in srednja podjetja, saj so veliko bolj odvisna od bančnih kreditov kot velika podjetja, to pa vpliva na gospodarsko rast in ustvarjanje delovnih mest. Bančni krediti so pogosto predragi, na obseg bančnih kreditov za mala in srednja podjetja pa je močno vplivala finančna kriza leta 2008, kar zavira razvoj in rast MSP.

¹ Sporočilo Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o dokončanju bančne unije, COM(2017) 592 final, 11. oktober 2017.

² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu in Evropski centralni banki – nadaljnji koraki za dokončanje evropske ekonomske in monetarne unije: načrt, COM(2017) 821 final, 6. december 2017.

³ Nedonosni krediti so krediti, pri katerih kreditojemalec ne more odplačevati obrokov za obresti ali glavnico. Če je z obrokom v zaostanku več kot 90 dni od dneva zapadlosti ali če se oceni, da kreditojemalec kredita verjetno ne bo odplačal, se kredit razvrsti kot nedonosni kredit. Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/227.

Med gradniki dobro delujoče unije kapitalskih trgov so tudi dobro razviti sekundarni trgi za nedonosne kredite⁴. Eden od glavnih ciljev vzpostavitve unije kapitalskih trgov, ki si jo je Komisija zadala kot prednostno nalogo, je zagotovitev novih virov financiranja za podjetja, mala in srednja podjetja ter zlasti hitro rastoča inovativna podjetja v EU. V ospredju projekta unije kapitalskih trgov je sicer lažji dostop do nebančnega financiranja in njegova diverzifikacija za podjetja v EU, vendar se v njem priznava tudi pomembna vloga bank pri financiranju gospodarstva EU. Zato je namen enega od delovnih procesov za unijo kapitalskih trgov okrepiti zmožnost bank, da kreditirajo podjetja, tudi tako, da bi jim zagotovili boljše možnosti za poplačilo iz naslova zavarovanja s premoženjem, zastavljenega za kredite.

Visoko stopnjo nedonosnih kreditov je treba reševati s celostnim pristopom. Čeprav so za reševanje problema visoke stopnje nedonosnih kreditov odgovorne predvsem banke in države članice⁵, ima zmanjšanje sedanjega obsega nedonosnih kreditov in preprečevanje njihovega pretiranega kopičenja v prihodnje glede na medsebojno povezanost bančnega sistema EU, zlasti tistega v euroobmočju, nedvomno tudi evropsko razsežnost. Zlasti obstaja možnost pomembnih učinkov prelivanja iz držav članic z visoko stopnjo nedonosnih kreditov v gospodarstvo EU kot celoto, tako v smislu gospodarske rasti kot finančne stabilnosti.

Svet je ob upoštevanju te razsežnosti EU in na podlagi soglasja, da je treba nadaljevati in razširiti ukrepe, ki se že izvajajo na pobudo Komisije, julija 2017 sprejel akcijski načrt za reševanje problema slabih posojil v Evropi. V načrtu je zastavljen celosten pristop, v ospredju katerega je kombinacija dopolnjujočih se ukrepov politike na štirih področjih: Ta so: (i) nadzor in regulacija bank, (ii) reforma okvirov za prestrukturiranje, insolventnost in izterjavo dolgov, (iii) razvoj sekundarnih trgov za prizadeto premoženje ter (iv) spodbujanje prestrukturiranja bančnega sistema. Ukrepe na teh področjih bi bilo treba sprejeti na nacionalni ravni in na ravni Unije, kadar je to primerno. Nekateri ukrepi bodo močnejše vplivali na oceno tveganja pri dajanju kreditov v bankah, drugi bodo ustvarili ugodne pogoje za hitro prepoznavanje in boljše upravljanje nedonosnih kreditov, nadaljnji ukrepi pa bodo povečali tržno vrednost takih nedonosnih kreditov. Ukrepi se medsebojno podpirajo in ne bi bili dovolj učinkoviti, če bi jih uporabili ločeno.

Ta predlog skupaj z drugimi ukrepi, ki jih Komisija predstavlja kot celovit sveženj o nedonosnih kreditih, ter ukrepi enotnega mehanizma nadzora in evropskega bančnega organa so ključne sestavine teh prizadevanj. Komisija s kombinacijo več ukrepov, ki se medsebojno dopolnjujejo, pomaga pri ustvarjanju primerne okolja za banke, da bodo lahko reševale nedonosne kredite v svojih bilancah in zmanjšale tveganje prihodnjega kopičenja nedonosnih kreditov.

Če bodo novi krediti postali nedonosni, bodo morale banke rezervirati dovolj virov, ustvariti ustrezne spodbude za reševanje nedonosnih kreditov v zgodnji fazi in preprečevati kopičenje nedonosnih kreditov.

Če krediti postanejo nedonosni, bodo učinkovitejši mehanizmi izvrševanja za zavarovane kredite bankam omogočili, da rešujejo nedonosne kredite, ob upoštevanju ustreznih zaščitnih ukrepov za dolžnike. Če pa bi obseg nedonosnih kreditov vendarle preveč narasel, kot se je zdaj zgodilo v nekaterih bankah in državah članicah, jih bodo banke lahko prodale drugim

⁴ Sporočilo Evropske Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Dokončanje unije kapitalskih trgov do leta 2019 – čas za pospešitev izvajanja, COM(2018) 114.

⁵ Komisija je pri zadevnih državah članicah to problematiko dosledno omenjala v okviru evropskega semestra.

tržnim udeležencem na učinkovitih, konkurenčnih in preglednih sekundarnih trgih. Pri tem jih bodo usmerjali nadzorniki na podlagi svojih pooblastil, ki veljajo posebej za banke, t. i. pooblastil 2. stebra, v skladu z uredbo o kapitalskih zahtevah⁶. Kjer so nedonosni krediti postali pomemben problem širših razsežnosti, lahko države članice ustanovijo nacionalne družbe za upravljanje ali uvedejo druge ukrepe v okviru sedanjih pravil o državni pomoči in reševanju bank.

S tem predlogom se bo preprečilo prihodnje pretirano kopičenje nedonosnih kreditov v bančnih bilancah na dva načina.

Prvič, predlog bo pripomogel, da bodo banke lahko bolje upravljale nedonosne kredite, in sicer tako, da bo **povečal učinkovitost postopkov izterjave dolga, saj bo na voljo poseben skupni postopek pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem**. Banke v večini primerov same rešujejo svoje nedonosne kredite, in sicer s poplačilom zneskov prek dogovora o novih posojilnih pogojih. Velik del kreditov, ki postanejo nedonosni, so krediti, ki so zavarovani s premoženjem. Čeprav lahko banke uveljavljajo pravice iz zavarovanja s premoženjem v skladu z nacionalnimi okviri za insolventnost in izterjavo dolgov, pa je postopek pogosto počasen in nepredvidljiv. V tem času nedonosni krediti ostanejo v bančnih bilancah, zaradi česar je banka izpostavljena daljši negotovosti, njeni viri pa so zasedeni. To ji preprečuje, da bi se osredotočila na novo posojanje zanesljivim strankam. S predlogom bodo bankam in drugim subjektom z dovoljenjem za dajanje zavarovanih kreditov na voljo učinkovitejše metode za izvensodno poplačilo iz zavarovanih kreditov od poslovnih kreditorejmalcev. Ta učinkovitejši izvensodni postopek bi bil na voljo, kadar bi se kreditodajalec in kreditorejmalec o tem predhodno dogovorila v kreditni pogodbi. Ne bo se uporabljal za potrošniške kredite, oblikovan pa je tako, da ne bo vplival na preventivno prestrukturiranje ali postopke zaradi insolventnosti, prav tako ne bo spremenil hierarhije upnikov v primeru insolventnosti. Postopki prestrukturiranja in postopki zaradi insolventnosti prevladajo nad postopkom pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem iz tega predloga.

Drugič, predlog bo **spodbujal razvoj sekundarnih trgov za nedonosne kredite**. V nekaterih razmerah banke morda ne morejo uspešno ali učinkovito upravljati svojih nedonosnih kreditov. V teh primerih bodo iz svojih posojil izterjale nižje zneske, kot bi bilo sicer možno. Do tega lahko na primer pride, kadar se soočajo z nakopičenimi nedonosnimi krediti in pomanjkanjem zaposlenih ali strokovnega znanja za ustrezno servisiranje svojih nedonosnih kreditov. Banke lahko imajo težave tudi pri upravljanju portfelja nedonosnih kreditov, kadar banka nima ustreznega strokovnega znanja za določeno vrsto kreditov. V teh primerih je najboljša možnost oddaja servisiranja teh kreditov v zunanje izvajanje specializiranemu skrbniku kreditov ali prodaja kreditne pogodbe kupcu, ki ima potrebno nagnjenost k prevzemanju tveganja in strokovno znanje za njegovo upravljanje. Zato se s tem predlogom odpravljajo nepotrebne ovire za servisiranje posojil s strani tretjih oseb in prenos posojil, da bi se nadalje razvili sekundarni trgi za nedonosne kredite. Trenutni različni zakonodajni okviri za nedonosne kredite v državah članicah so ovirali razvoj učinkovitega sekundarnega trga za nedonosne kredite. S predlogom se oblikuje skupni sklop pravil, ki jih morajo upoštevati skrbniki kreditov, ki so tretje osebe, da lahko poslujejo v Uniji. V predlogu so določeni skupni standardi za določitev ustreznega ravnanja in nadzora po Uniji, hkrati pa se omogoča večja konkurenca med skrbniki kreditov, saj se usklajuje dostop do trga po vseh državah članicah. Tako se bodo znižali vstopni stroški potencialnih kupcev kreditov, saj se bo povečala

⁶ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1–337).

dostopnost in znižali stroški servisiranja kreditov. Več kupcev na trgu bi moralo ob enakih drugih pogojih odpreti pot za bolj konkurenčen trg z večjim številom kupcev, kar bo privedlo do večjega povpraševanja in višjih cen v poslih.

Ta predlog se dopolnjuje z več drugimi danes predstavljenimi ukrepi iz sporočila Komisije z naslovom Drugo poročilo o napredku pri zmanjševanju obsega slabih posojil v Evropi⁷. Da bi preprečili tveganje prenizkih rezervacij za prihodnje nedonosne kredite, je Komisija izdala tudi ločen predlog glede odbitkov v zvezi z nezadostnimi rezervacijami za nedonosne izpostavljenosti, s katerim se spreminja uredba o kapitalskih zahtevah⁸. S spremembo se uvajajo tako imenovani obvezni bonitetni varovalni mehanizmi, ki znašajo minimalno raven rezervacij in odbitkov od kapitala, ki jih bodo banke morale oblikovati, da bi pokrile nastale in pričakovane izgube iz novoizdanih kreditov, ki pozneje postanejo nedonosni. Sveženj o nedonosnih kreditih poleg tega vsebuje tudi nezavezujoča navodila za države članice o tem, kako lahko, če je ustrezno, ustanovijo nacionalne družbe za upravljanje ob zagotavljanju popolne skladnosti s pravili EU o bančništvu in državni pomoči. V načrtu za družbe za upravljanje so praktična priporočila za zasnovo in ustanovitev družb za upravljanje na nacionalni ravni, ki izhajajo iz dobrih praks na podlagi preteklih izkušenj držav članic⁹.

Pobudi se medsebojno podpirata. Obvezni bonitetni varovalni mehanizmi zagotavljajo zadostno kritje prihodnjih nedonosnih kreditov, kar bo olajšalo njihovo reševanje ali prodajo. Načrt za družbe za upravljanje je lahko državam članicam, ki tako želijo, v pomoč pri prestrukturiranju bank z ustanovitvijo družb za upravljanje, ki se ukvarjajo z nedonosnimi krediti. Te učinke dopolnjuje spodbujanje nadaljnjega razvoja sekundarnih trgov za nedonosne kredite, saj bodo ti zagotovili več konkurence pri povpraševanju po nedonosnih kreditih in povečali njihovo tržno vrednost. Poleg tega se s pospešenim uveljavljanjem pravic iz zavarovanja s premoženjem, ki je hiter mehanizem za poplačilo zneskov iz naslova zavarovanja, zmanjšujejo stroški reševanja nedonosnih kreditov. Hkrati predlog ne vpliva na številne zaščitne ukrepe za kreditorejmalce, ki so na voljo v skladu z zakonodajo EU in nacionalno zakonodajo. Uvaja več dodatnih zaščitnih ukrepov, da bi omejili potencialna tveganja zaradi prodaje potrošniških kreditov in donosnih kreditov.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog standardizira regulativno ureditev (opredelitev, dovoljenje, nadzor, pravila ravnanja) za skrbnike kreditov in kupce kreditov. Trenutno so razlike v nacionalni zakonodaji in izvajanju po državah članicah privedle do zelo raznolikih poslovnih modelov in neenakega obsega dejavnosti po državah članicah in s tem prispevale k zelo omejenemu številu prodaj nedonosnih kreditov v nekaterih državah članicah z visokim deležem nedonosnih kreditov. Posledično se kreditne institucije, ki želijo odtujiti kreditne portfelje, ki vsebujejo nedonosne kredite, soočajo z bazo investitorjev, ki je razdrobljena glede na nacionalne meje, skrbniki kreditov pa imajo velike težave pri servisiranju kreditov, ki imajo čezmejno razsežnost (zlasti pri čezmejni izterjavi), prav tako pa imajo omejene možnosti za oblikovanje ekonomije obsega iz čezmejne dejavnosti.

Ta predlog je skladen s členom 169 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), sekundarno zakonodajo in pravili Unije, katerih cilj je zagotavljanje visoke ravni varstva potrošnikov, na področju finančnih storitev. V ta namen se bo s predlogom določilo, da bodo pravila o varstvu potrošnikov še naprej veljala, da se zagotovi enaka raven varstva ne glede na

⁷ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu in Evropski centralni banki – drugo poročilo o napredku pri zmanjševanju obsega slabih posojil v Evropi, COM(2018) 133.

⁸ Uredba (EU) št. 575/2013, prav tam.

⁹ Delovni dokument služb Komisije o načrtu za družbe za upravljanje. SWD(2018) 72.

to, kdo je lastnik ali kdo servisira kredit, in ne glede na pravno ureditev, ki velja v državi članici kupca kredita ali skrbnika kredita. V predlogu je pojasnjeno, da bodo varstvo potrošnikov in zlasti pravice, ki jih potrošniki imajo v skladu z direktivo o stanovanjskih kreditih¹⁰, direktivo o potrošniških kreditih¹¹ in direktivo o nepoštenih pogodbenih pogojih¹² v zvezi s krediti, ki jih odobrijo kreditne institucije, še naprej veljale ne glede na to, kdo kasneje kupi ali servisira kredit. Poleg tega se bo direktiva o stanovanjskih kreditih spremenila tako, da bo podobno kot v členu 17 direktive o potrošniških kreditih v njej navedeno, da je v primeru, da dajalec kredita svoje pravice po kreditni pogodbi prenese na tretjo osebo, potrošnik zoper prejemnika upravičen uveljavljati ugovore, ki jih je imel na voljo zoper prvotnega dajalca kredita.

Ta predlog je skladen tudi z direktivo o finančnem zavarovanju¹³, ki je uvedla evropsko ureditev za zagotavljanje in uveljavljanje pravic iz zavarovanja v obliki vrednostnih papirjev, gotovine in bančnih posojil. Postopek pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem, določen v tem predlogu, ne bi smel vplivati na zavarovanje, ki ga ureja direktiva o finančnem zavarovanju, saj bi urejal uveljavljanje pravic iz drugih vrst zavarovanja, kot so tiste, ki sodijo na področje uporabe navedene direktive. Konkretno bi s tem predlogom dali na razpolago učinkovit izvensodni postopek za uveljavljanje pravic iz zavarovanja v obliki premičnega in nepremičnega premoženja, ki ga podjetja in podjetniki zagotovijo za zavarovanje kreditov, predlog pa ne bi vplival na zadeve, ki jih ureja direktiva o finančnem zavarovanju.

S to pobudo bi zagotovili tudi polno skladnost s postopki pred insolventnostjo in zaradi insolventnosti, ki se začnejo v skladu z nacionalnimi zakoni in predpisi držav članic. Skladnost bi zagotovili z načelom, da je izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem, določeno v tem predlogu, možno samo, če se ne uporablja prekinitev posameznih postopkov izvršbe v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo.

Poleg tega bi s tem predlogom zagotovili polno doslednost in povezljivost s predlogom Komisije o okvirih preventivnega prestrukturiranja¹⁴ (v nadaljnjem besedilu: predlog o prestrukturiranju), v katerem so predlagani ukrepi za povečanje učinkovitosti postopkov prestrukturiranja in postopkov zaradi insolventnosti ter za zagotovitev, da so postopki preventivnega prestrukturiranja na voljo, tako da se lahko podjetja v finančnih težavah, ki so sposobna preživeti, izognejo insolventnosti. Medtem ko je cilj predloga o prestrukturiranju¹⁵ vzpostavitev usklajenega sodnega okvira za preventivno prestrukturiranje in druge priložnosti

¹⁰ Direktiva 2014/17/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. februarja 2014 o potrošniških kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine in spremembi direktiv 2008/48/ES in 2013/36/EU ter Uredbe (EU) št. 1093/2010 (UL L 60, 28.2.2014, str. 34).

¹¹ Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS, UL L 133, 22.5.2008, str. 66–92.

¹² Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah, UL L 95, 21.4.1993, str. 29–34.

¹³ Direktiva 2002/47/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. junija 2002 o dogovorih o finančnem zavarovanju, (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32002L0047&from=EN>).

¹⁴ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o okvirih preventivnega prestrukturiranja, drugi priložnosti ter ukrepov za povečanje učinkovitosti postopkov prestrukturiranja, postopkov v primeru insolventnosti in postopkov za odpust dolgov ter spremembi Direktive 2012/30/EU, COM(2016) 723 final, 22. november 2016.

¹⁵ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o okvirih preventivnega prestrukturiranja, drugi priložnosti ter ukrepov za povečanje učinkovitosti postopkov prestrukturiranja, postopkov v primeru insolventnosti in postopkov za odpust dolgov ter spremembi Direktive 2012/30/EU, COM(2016) 723 final, 22. november 2016.

za podjetja in podjetnike, je cilj tega predloga povečanje učinkovitosti postopkov izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem. Da bi zagotovili polno doslednost in povezljivost s predlogom o prestrukturiranju, bo izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem iz tega predloga možno samo, če se ne uporablja prekinitev posameznih postopkov izvršbe v skladu s predlogom o prestrukturiranju. Predlog o prestrukturiranju določa, da za upnike, vključno z zavarovanimi upniki družbe ali podjetnika, ki je v postopku prestrukturiranja, velja prekinitev posameznih postopkov izvršbe, da bi dolžniku omogočili, da se z upniki pogaja o načrtu prestrukturiranja in se izogne insolventnosti.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Več kot štiri leta potem, ko so se evropski voditelji držav in vlad dogovorili o ustanovitvi bančne unije, sta vzpostavljena dva stebra bančne unije – enotni nadzor in reševanje – ki temeljita na trdnih temeljih enotnih pravil za vse institucije v EU. Dosežen je bil sicer velik napredek, toda potrebni so nadaljnji koraki za dokončanje bančne unije, med njimi vzpostavitev enotnega sistema jamstva za vloge, kot je bil predstavljen v sporočilu Komisije z dne 17. oktobra 2017 in načrtu, predstavljenem 6. decembra, kot delu svežnja o poglobitvi ekonomske in monetarne unije.

Poleg celovitega svežnja reform, ki ga je Komisija predlagala novembra 2016 (v nadaljnjem besedilu: sveženj o bančni reformi), je razvoj sekundarnega trga za kredite in zagotavljanje večje zaščite zavarovanih upnikov eden od ukrepov za zmanjševanje tveganj, potrebnih za okrepitev odpornosti bančnega sektorja, hkrati s postopno uvedbo evropskega sistema jamstva za vloge (EDIS). Namen teh ukrepov je tudi zagotoviti stalna enotna pravila za vse institucije v EU ne glede na to, ali so znotraj ali zunaj bančne unije. Splošni cilji te pobude, kot so opisani zgoraj, so v celoti skladni s temeljnimi cilji EU, ki so spodbujati finančno stabilnost, zmanjševati verjetnost in obseg pomoči davkoplačevalcev v primeru, ko se institucija rešuje, kot tudi prispevati k usklajenemu in trajnostnemu financiranju gospodarske dejavnosti, kar vodi do višje stopnje konkurenčnosti in varstva potrošnikov.

Ta pobuda je bila najavljena v sporočilu o vmesnem pregledu akcijskega načrta za oblikovanje unije kapitalskih trgov¹⁶. V navedenem poročilu je bilo poudarjeno, da lahko tudi kapitalski trgi bankam pomagajo premagati izzive, povezane s slabimi posojili. Poudarjeno je, da so politike, katerih cilj je izboljšati delovanje sekundarnih trgov za slaba posojila, ključen element vsake trajne rešitve in da bi upravljanju slabih posojil koristili učinkovitejši in bolj predvidljivi okviri za poplačilo kreditov, zasnovani tako, da zavarovanim upnikom omogočajo hitro poplačilo zneskov.

En od ciljev tega predloga je okrepiti sposobnost zavarovanih upnikov, da prek postopkov izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem hitreje poplačajo zneske iz naslova zavarovanja s premoženjem. Ta predlog bi s tem, ko bi zavarovanim upnikom, vključno z bankami, omogočil, da hitreje izterjajo zneske iz zavarovanja s premoženjem, prispeval k spodbujanju dodatnega bančnega kreditiranja gospodarstva, zlasti MSP, in to po nižjih cenah, kar je v skladu s ciljem unije kapitalskih trgov o lažjem dostopu podjetij do financiranja.

¹⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o vmesnem pregledu akcijskega načrta za unijo kapitalskih trgov, COM(2017) 292 final, 8. junij 2017.

Določbe o skrbnikih in kupcih kreditov bi zagotovile več predvidljivosti in preglednosti na sekundarnih trgih za nedonosne kredite, kar bi potencialnim kupcem posledično omogočilo, da točneje določijo ceno navedenih sredstev. To bi bankam omogočilo, da svoje nedonosne kredite prodajo večji skupini investitorjev, potencialno po cenah, ki lahko bolje odražajo temeljno vrednost sredstev. S tem bi se posledično očistile bilance stanja, kreditne institucije pa bi bile boljše pripravljene na zagotavljanje novih kreditnih tokov gospodarstvu.

Obravnava preostalih tveganj v evropskem bančnem sistemu je izrednega pomena za njegovo delovanje in stabilnost in zato tudi za širše gospodarstvo. Zlasti obstaja možnost pomembnih potencialnih učinkov prelivanja iz držav članic z visokimi deleži nedonosnih kreditov v druga gospodarstva EU in gospodarstvo EU kot celoto, tako v smislu gospodarske rasti kot finančne stabilnosti. Trgi za nedonosne kredite, segmentirani po nacionalnih mejah zaradi razlik v ureditvah glede pridobitve dovoljenja, ne bi bili skladni s ciljem unije kapitalskih trgov.

Ta pobuda ne posega v zaščitne ukrepe, ki veljajo za potrošnike, vključno v primeru, da prvotnega kreditodajalca nadomesti nekreditna institucija. Zakonodaja EU že vključuje veliko ukrepov za varstvo potrošnikov. Predlog določa, da morajo kupci kreditov in skrbniki kreditov spoštovati pravo Unije v zvezi z varstvom potrošnikov, ki velja za prvotno kreditno pogodbo. Enako bodo še naprej veljala vsa pravila o varstvu potrošnikov, ki veljajo v državi članici potrošnika, ki izvirajo neposredno iz prvotne kreditne pogodbe ali iz pravil, ki se uporabljajo za kredite, odobrene potrošnikom, ali ki so povezana s splošnimi pravili o varstvu potrošnikov, veljavnimi v državi članici potrošnika.

Omenjeni zaščitni ukrepi vključujejo tudi obvezne ali prostovoljne ukrepe, določene za varstvo potrošnikov v državi članici, v kateri imajo običajno prebivališče, zlasti formalne ali neformalne postopke za izterjavo dolga, ki so jih vzpostavili javni ali zasebni organi, ki ponujajo dolžniško svetovanje za prezadolžena gospodinjstva z namenom izterjave dolga. Poleg tega ta instrument v zvezi z izvajanjem dejavnosti servisiranja kreditov v čezmejnem okviru ne bo posegal v usklajena pravila EU, ki določajo pravo, ki se uporablja, pristojnost ter priznavanje in izvrševanje sodb v civilnih in gospodarskih zadevah, vključno s postopki zaradi insolventnosti.

Pravice kreditorejmalcev, pravice do varstva osebnih podatkov in določbe nacionalnega civilnega prava, ki urejajo odstop pogodb, ne sodijo v področje uporabe tega predloga. Obdelava osebnih podatkov v kontekstu te direktive mora biti v celoti skladna s pravili o varstvu osebnih podatkov.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) pooblašča Evropski parlament in Svet, da sprejmeta ukrepe za približevanje določb zakonov in drugih predpisov v državah članicah, katerih predmet je vzpostavitev in delovanje notranjega trga. Člen 114 PDEU EU dovoljuje, da ukrepa ne samo za odpravo trenutnih ovir za vzpostavitev in delovanje notranjega trga, ampak tudi za odpravo ovir, ki gospodarske subjekte odvrta od tega, da bi v celoti izkoristili ta trg, zlasti da bi vlagali v druge države članice. Poleg tega člen 53 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) pooblašča Evropski parlament in Svet, da sprejmeta direktive za uskladitev nacionalnih predpisov glede gospodarskih dejavnosti.

Kupci kreditov in skrbniki kreditov trenutno ne morejo izkoristiti ugodnosti notranjega trga zaradi ovir, ki jih predstavljajo različne nacionalne zakonodaje ob odsotnosti namenske in razumljive regulativne in nadzorne ureditve.

Nebančni kupci kreditov, ki jih odobrijo kreditne institucije, v nekaterih državah članicah niso regulirani, v drugih pa se soočajo z različnimi zahtevami, ki so včasih enake kot pri dovoljenjih za opravljanje bančnih storitev. To je v praksi pripeljalo do razmer, v katerih lahko kupci zakonito delujejo v eni državi članici in se soočajo z velikimi ovirami pri kupovanju kreditov v drugih. To je eden od razlogov, da kupci večinoma poslujejo v omejenem številu držav članic, kar je privedlo do na splošno omejene konkurence na notranjem trgu, saj število zainteresiranih kupcev ostaja dokaj nizko, s čimer se zmanjša prostor za učinkovit in konkurenčen trg za nedonosne kredite in njegov potencialen obseg. Zlasti za trge za nedonosne kredite je običajno značilen primerljivo majhen obseg trgovanja, do močnega združevanja pa prihaja v štirih državah članicah, od katerih je ena manjša (Italija, Irska, Španija in Združeno kraljestvo). Na teh trgih običajno prevladujejo veliki kupci, kar je do neke mere mogoče razložiti z visokimi ovirami, ki preprečujejo vstop in izkrivljajo konkurenco.

Skrbniki kreditov se soočajo tudi z ovirami za čezmejno širitev in širjenje svojih dejavnosti. Te dejavnosti urejajo samo nekatere države članice in tiste, ki jih, zajete dejavnosti opredeljujejo zelo različno. To v praksi predstavlja oviro za razvoj širitvenih strategij z registracijo sekundarnega sedeža ali čezmejnem opravljanjem storitev na notranjem trgu. Poleg tega znatno število držav članic zahteva dovoljenje za nekatere od dejavnosti, ki jih opravljajo navedeni skrbniki kreditov. Ta dovoljenja nalagajo različne zahteve in ne omogočajo čezmejnega širjenja dejavnosti. Nazadnje se v nekaterih primerih zakonsko zahteva lokalna ustanovitev, kar samo po sebi onemogoča uveljavljanje temeljne svobode opravljanja čezmejnih storitev.

Poleg tega ovire, ki skrbnikom kreditov preprečujejo čezmejno poslovanje, posredno vplivajo na potencialne kupce, ki morda ne morejo vstopiti na nacionalni trg in kupiti kreditov od kreditnih institucij, če nato servisiranja ne morejo oddati v zunanje izvajanje drugim subjektom razen banki, od katere so pridobili kreditno pogodbo, ali uporabiti storitev skrbnikov kreditov iz drugih držav članic EU.

Velike razlike v regulativnih standardih, ki so jih sprejele države članice, prispevajo k razdrobljenosti trga, kar omejuje prost pretok kapitala in storitev v EU, povzroča nezadostno konkurenco in upočasnjuje razvoj delujočega sekundarnega trga za bančne kredite. Omejena udeležba investorjev in skrbnikov kaže na nizek pritisk konkurence na oba trga (za kupovanje in servisiranje kreditov). Povzroča visoke pristojbine, ki jih podjetja za servisiranje za svoje storitve zaračunavajo kupcem, in nizke cene, ki jih lahko dosežejo banke, če svoje nedonosne kredite prodajo nebančnim investorjem, kar zmanjšuje spodbude za banke, da zmanjšajo visoke deleže nedonosnih kreditov.

Kreditodajalci, ki odobrijo posojila podjetjem in podjetnikom, v primeru neplačila kreditojemalca ne morejo v vseh državah članicah izkoristiti hitrih in učinkovitih postopkov za izvensodno uveljavljanje pravic iz takih kreditov. Če bi bili taki postopki na voljo, bi se zmanjšalo tveganje kopičenja nedonosnih kreditov v bankah.

Da bi poplačali zneske iz naslova zavarovanja s premoženjem, ki ga je predložil kreditojemalec v drugi državi članici, mora kreditodajalec upoštevati pravila, ki so drugačna od pravil v matični državi članici kreditodajalca, njihove učinkovitosti pa kreditodajalec ne

pozna. Kreditodajalec se trenutno s kreditojemalcem ne more dogovoriti o postopku, ki bi bil skupen v vseh državah članicah. To povzroča stroške za pravno svetovanje in lahko pomeni daljše postopke poplačila ter nižje stopnje poplačila. Možnost nižjega poplačila ali v najslabšem primeru ničesar iz naslova zavarovanega kredita v primeru neplačila dolžnika lahko kreditodajalce odvrne od čezmejnega posojanja ali poveča ceno posojanja za podjetja. To posledično odvrta kreditojemalce, da bi se obrnili na kreditodajalce v različnih državah članicah. Zaradi tega je oviran prosti pretok kapitala, kar neposredno vpliva na delovanje enotnega trga. Obstaja neizkoriščen potencial unije kapitalskih trgov v smislu omogočanja dostopa do financiranja za podjetja, zlasti MSP, ki so močno odvisna od bančnih kreditov.

Podobno bodo investitorji, ki razmišljajo o nakupu portfeljev nedonosnih kreditov, upoštevali morebitne pravne negotovosti pri poplačilu zneskov iz naslova zavarovanja s premoženjem, povezanega s temi krediti, in če je čezmejno poplačilo zneskov težje ali pravno negotovo, bo to negativno vplivalo na ceno in posledično na možnosti bank, da portfelje prodajo tudi investitorjem iz različnih držav članic po ceni, ki je čim bližje ceni, določeni z rezervacijami banke za te kredite¹⁷.

Trenutna razdrobljenost pomeni, da imajo podjetja različne priložnosti za financiranje, saj so bančni krediti podjetjem, zlasti MSP, manj dostopni v državah članicah, ki nimajo učinkovitih postopkov za poplačilo zneskov iz naslova zavarovanih kreditov.

Vzpostavitev okvira za učinkovit postopek izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem bi zagotovila, da zavarovani upniki v vseh državah članicah izkoristijo dostopnost posebnega skupnega hitrega instrumenta za poplačilo zneskov iz naslova zavarovanega kredita v primeru, da kreditojemalec ne odplača kredita. To bi moralo ustvariti spodbude za več čezmejnega posojanja z zmanjšanjem negotovosti glede rezultata postopkov uveljavljanja pravic (npr. stopnje poplačila in časa) v čezmejnih poslih.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

V skladu s členom 4 PDEU mora biti ukrepanje EU za dokončanje notranjega trga ocenjeno z vidika načela subsidiarnosti iz člena 5(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Oceniti je treba, ali države članice ciljev predloga ne morejo doseči v okviru svojih nacionalnih pravnih sistemov ter ali se zaradi njihovega obsega in učinka lahko učinkoviteje dosežejo na ravni EU.

Od finančne krize leta 2008 je do nedavno rastoč obseg nedonosnih kreditov poslabšal to, kako trg dojema evropski bančni sektor kot celoto, in imel negativne zunanje učinke za vso EU. Ti dejavniki so postali še bolj relevantni v okviru bančne unije. Nekaj držav članic je aktivno ukrepalo, da bi rešile velik obseg nedonosnih kreditov v zadnjih letih, v večini primerov prek programa za makroekonomsko prilagoditev EU/MDS.

Čeprav so države članice prepoznale resnost težave nedonosnih kreditov, so bile do zdaj večinoma neuspešne pri sprejemanju učinkovitih ukrepov za obravnavanje nezadostnega povpraševanja po prenosih nedonosnih kreditov. Tiste, ki so sprejele predpise za urejanje dejavnosti kupovanja in servisiranja kreditov, so to storile brez upoštevanja čezmejnih situacij. To je privedlo do nezadostne konkurence na trgu. Zaradi različnih pristopov v državah članicah in njihove različne razlage, zlasti glede dejavnosti servisiranja kreditov, je prišlo do razdrobitve teh trgov. Zato ciljev ni mogoče doseči z ukrepi posameznih držav članic.

¹⁷ Če je banka oblikovala rezervacije za 30 % nedonosnega kredita in ga nato odsvoji po ceni, ki je nižja od 70 % njegove vrednosti, bo to pomenilo dodatno izgubo za banko.

Službe Komisije trg spremljajo že več let in so ugotovile vedno večje razlike in večanje težav, ki upravičujejo ukrepanje na ravni EU. Dokazi, zbrani v okviru študij in javnih posvetovanj, so pokazali, da okrevanje gospodarske rasti ni zadostovalo za zmanjšanje obsega nedonosnih kreditov, saj ti krediti negativno vplivajo na trdnost bank, njihovo zagotavljanje kreditov in splošna pričakovanja glede gospodarske rasti. Države članice do zdaj niso usklajevale svojih pravil za kupce in skrbnike bančnih kreditov. Ukrepi, ki jih sprejmejo države članice, lahko izboljšajo le pogoje na njihovem nacionalnem trgu, kar ne bi zadostovalo za zmanjšanje negativnega učinka na delovanje enotnega trga.

Določitev okvira na ravni EU bi zagotovila enotne vstopne pogoje za kupce in skrbnike kreditov ter dovoljenje za čezmejno opravljanje storitev na enotnem trgu. To bi pomenilo zlasti več konkurence med potencialnimi investitorji v bančne kredite in bankam omogočilo, da jih prodajo po bolj konkurenčnih cenah. Posledično bi banke lahko zmanjšale izpostavljenost do kreditov, ki so postali nedonosni, ter preusmerile vire v kreditiranje gospodarstva. Hkrati bi z zaščitnimi ukrepi za potrošnike po vsej Uniji zagotovili, da bi se raven varstva potrošnikov ohranila tudi takrat, ko se potrošniški krediti, ki so jih prvotno izdale kreditne institucije, prodajo in servisirajo.

Podobno so države članice, ki so že vzpostavile postopke izvensodnega uveljavljanja pravic, določile notranja pravila na podlagi, ki se navezuje predvsem na notranje dejavnike. V nekaterih primerih so postopki izvensodnega uveljavljanja pravic glede zavarovanja s premoženjem vzpostavljeni že dolgo in ne spodbujajo nujno čezmejnih poslov. Glede na razlike v učinkovitosti obstoječih nacionalnih postopkov in odsotnost takih postopkov v nekaterih državah članicah je cilj, da takšni učinkoviti sistemi postanejo dostopni po vsej EU in da se zagotovi, da lahko banke ali druga podjetja z dovoljenjem za dajanje kreditov v vseh državah članicah uporabljajo take postopke. Glede na neločljivo povezanost uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem in civilnega, stvarnega, gospodarskega, predinsolvenčnega, insolvenčnega in javnega prava bi bilo treba predvidena pravila o tem posebnem mehanizmu izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem izvajati na način, ki je skladen z navedenim pravom držav članic. Spodnje določbe zato vzpostavljajo dodatni skupni mehanizem, ki od držav članic ne zahteva poseganja v nacionalne sisteme izvensodnega uveljavljanja pravic, kadar ti za vrsto zavarovanja, zajeto v predlogu, že obstajajo. Postopek pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem je poseben mehanizem za zagotavljanje, da se lahko kreditodajalec in poslovni kreditodajalec pogodbeno dogovorita o mehanizmu izvensodnega uveljavljanja pravic za premičnine in nepremičnine, predložene kot zavarovanje s premoženjem.

Te cilje je lažje doseči na ravni Unije.

- **Sorazmernost**

V skladu z načelom sorazmernosti ukrepi EU vsebinsko in formalno ne bi smeli presehati tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev Pogodb.

Predlog ne presega tistega, kar je potrebno za spodbujanje vstopa na trg in čezmejnega razvoja, ter ne vpliva na določbe nacionalnega prava o dejanskem prenosu pravic kreditodajalca ali na veljavna pravila o postopkih preventivnega prestrukturiranja ali postopkih zaradi insolventnosti.

S spodnjimi določbami se vzpostavlja regulativni okvir, ki je sorazmeren v smislu oblikovanja pogojev, ki so dovolj zavezujoči, da so učinkoviti pri doseganju ciljev, hkrati pa državam

članicam omogočajo največjo možno prožnost pri ohranjanju nacionalnih predpisov, s katerimi se ščitijo pravice in možnosti ugovora kreditorejmalcev.

Medtem ko ta predlog ne vpliva na obstoječa pravila o varstvu potrošnikov, se poleg tega v njem upošteva potreba po izboljšanih zaščitnih ukrepih, kadar gre za potrošniške kredite. Ob priznavanju teh legitimnih pomislekov se s predlogom uvaja zahteva, da kupci potrošniških kreditov iz tretjih držav uporabljajo storitve skrbnikov kreditov z dovoljenjem, za katere veljajo zahteve iz te direktive in ki so v EU pod nadzorom nacionalnih pristojnih organov. Podobno se želi s predvidenim mehanizmom pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem uravnesiti interese kreditodajalcev in poslovnih kreditorejmalcev. Mehanizem ni na razpolago za uveljavljanje pravic iz kreditov, odobrenih potrošnikom, in celo pri lastnikih podjetij se ne bi moglo uveljavljati pravic iz zavarovanja s premoženjem, ki ga predstavlja prvo bivališče poslovnega kreditorejmalca. Kadar je poslovni kreditorejmalec odplačal večino (85 %) vsote, ki je že zapadla po kreditni pogodbi, bi dobil na voljo dodaten čas za izvedbo plačila, preden bi se uveljavljale pravice iz zavarovanja s premoženjem.

Izbrani pravni instrument, direktiva, je primeren za doseganje cilja zagotavljanja enakih konkurenčnih pogojev med zavarovanimi upniki v zvezi z njihovo sposobnostjo, da se s kreditorejmalcem dogovorijo o izvensodnem postopku za poplačilo zneska iz zavarovanja s premoženjem, da se ohrani finančna stabilnost in povečajo priložnosti financiranja za podjetja.

- **Izbira instrumenta**

Direktiva je bila izbrana za zagotovitev, da lahko države članice njene določbe prenesejo v nacionalno zakonodajo skladno z obstoječimi zasebno- in javnopravnimi ureditvami glede na številne povezave s civilnim, gospodarskim, stvarnim in insolvenčnim pravom. Člen 53 PDEU, ki je pravna podlaga tega predloga, določa samo sprejetje direktive.

Poleg tega se glede na potrebo po zagotavljanju upravnega sodelovanja ob omogočanju raznovrstnosti nadzornih možnosti, ki trenutno obstajajo v državah članicah v zvezi z dejavnostmi, ki jih zajema ta predlog, direktiva zdi primeren instrument.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Naknadna preverjanja ustreznosti se ne uporabljajo, ker se je to področje prej urejalo zgolj na nacionalni ravni.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Službe Komisije so opravile posebno javno posvetovanje o razvoju sekundarnih trgov za nedonosne kredite in zaščitni zavarovanih upnikov pred neplačilom kreditorejmalca.¹⁸ Odzivi na javno posvetovanje so dali kvalitativne dokaze v podporo pripravi ocene učinka.

V predlogu se močno odražajo povratne informacije, zbrane med posvetovanjem.

Prav tako se v predlogu odražajo povratne informacije, prejete od strokovne skupine, s katero so se službe Komisije posvetovale glede pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-non-performing-loans-consultation-document_en.pdf.

zavarovanja s premoženjem. Predlog predstavlja sorazmernejši pristop k doseganju cilja politike v primerjavi s popolno uskladitvijo z oblikovanjem nove zavarovalne pravice, kot je bilo najprej predvideno v javnem posvetovanju.

Prevladujoča večina odzivov na javno posvetovanje v zvezi s sekundarnimi trgi za nedonosne kredite potrjuje, da trenutna velikost, likvidnost in struktura trgov v EU predstavljajo oviro za upravljanje in reševanje nedonosnih kreditov v EU.

Za veliko večino sodelujočih, ki so izrazili mnenje, so razlike v nacionalnih pravilih glede prodaje nedonosnih kreditov dejanska ovira za razvoj trgov za nedonosne kredite. V zvezi z naravo ovir za čezmejno dejavnost se je prevladujoče število odzivov nanašalo na pravni okvir, pravila o insolventnosti in lokalne prakse. Nekatere zainteresirane strani so pozvale k dodatnim pravilom za zaščito varstva potrošnikov/dolžnikov, druge pa so menile, da so trenutna pravila zadostna in bi jih bilo treba ohraniti. Občutna večina podpira okvir EU za izvajalce storitev servisiranja posojil. Skoraj vsi sodelujoči, ki podpirajo okvir EU za skrbnike kreditov, se zavzemajo za to, da bi zajemal ureditev izdaje dovoljenj, približno polovica pa predlaga, naj ureja nadzor skrbnikov kreditov.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Predlog se opira na obsežne raziskave, zunanje študije, ciljno usmerjena posvetovanja, intervjuje in druge vire.

Različne evropske in mednarodne organizacije so objavile analitična poročila, ki temeljijo na raziskovalnih delavnicah in posvetovanjih z zainteresiranimi stranmi (ESRB, EBA, EMN, ECB in MDS). Službe Komisije so se lahko oprle predvsem na poročilo posebne podskupine o nedonosnih kreditih Odbora Sveta za finančne storitve pa tudi na raziskave svetovalnih podjetij, akademikov in možganskih trustov. Sredi leta 2017 je bila ustanovljena skupina strokovnjakov z državami članicami in institucijami EU, da bi sledili akcijskemu načrtu Sveta.

Predlog temelji tudi na zahtevah po podatkih, ciljno usmerjenih na ministrstva držav članic za pravosodje in pravne strokovnjake, ter na več srečanjih z nacionalnimi strokovnjaki iz držav članic. Zbiranje informacij je vključevalo tudi srečanja z zainteresiranimi stranmi in akademske raziskave.

- **Ocena učinka**

Glavni ekonomski in družbeni učinki so bili preučeni v dveh ocenah učinka, ki spremljata ta predlog.

V prvi oceni učinka se je presojala situacija kupcev kreditov in skrbnikov kreditov. V njej je opisan osnovni scenarij, ki se primerja s tremi možnostmi za zmanjšanje vstopnih ovir za kupce kreditov in skrbnike kreditov. V osnovnem scenariju se upošteva, da se bodo določene vstopne ovire v nekaterih državah članicah ohranile in da bodo pravila ravnanja, ki investitorje odvrtaajo od vstopa ter zavirajo razvoj razmerij med investitorji in skrbniki kreditov, veljala še naprej. Na podlagi palete pravil, ki veljajo v državah članicah, in razprav o dobrih regulativnih praksah so se oblikovale tri možnosti za spodbujanje in usklajevanje vstopa na trg, in sicer z uporabo nezavezujočih skupnih načel na visoki ravni, ki zadevajo najpomembnejše ovire, z zavezujočimi skupnimi standardi, ki omogočajo čezmejne dejavnosti z dovoljenji za čezmejno opravljanje dejavnosti, ali z zavezujočimi enotnimi pravili in dovoljenji za čezmejno opravljanje dejavnosti. Glede na analizo v oceni učinka sta zadnji dve možnosti enako učinkoviti, med njima pa je bila možnost zavezujočih skupnih

standardov ocenjena kot sorazmernejša za doseganje cilja, tudi glede na zelo različne določbe v zvezi s kreditnimi prenosi in pravicami kreditojemalcev v državah članicah, ki morda potrebujejo prostor za nacionalno diskrecijsko pravico.

Ocena učinka je bila 8. decembra 2017 predložena Odboru za regulativni nadzor¹⁹. Odbor je podal negativno mnenje o oceni učinka in predstavil več priporočil za izboljšave. Dokument je bil ustrezno popravljen in ponovno predložen 29. januarja 2018. Odbor za regulativni nadzor je 13. februarja 2018 podal pozitivno mnenje²⁰.

Bistvene spremembe, predlagane v okviru ocene učinka, da bi bile upoštevane pripombe Odbora za regulativni nadzor, so bile naslednje:

Dodal se je nov uvod, skupen vsem trem zakonodajnim pobudam o nedonosnih kreditih. V njem je vprašanje nedonosnih kreditov pojasnjeno v širšem kontekstu, podrobneje pa so razložene tudi povezave med različnimi pobudami v akcijskem načrtu o slabih posojilih.

Kot vir težav so bile predstavljene razlike v pravicah kreditojemalcev, predstavljene pa so bile tudi razprave, kako vplivajo na spremembe v ureditvi glede dovoljenj za investitorje v nedonosne kredite in skrbnike kreditov. Ta tema je bila vključena tudi v razpravo o splošnem vplivu pobude.

Natančneje so se določile konkretne določbe, vključno z opisom potencialnega obsega teh določb ter razpravo o dobrih praksah in kako bi jih bilo mogoče sestaviti v dosledno regulativno ureditev. Pojasnjeno je bilo, da prodaja kreditov vključuje donosne in nedonosne kredite.

Po priporočilih iz drugega mnenja Odbora za regulativni nadzor so se uvedle naslednje spremembe:

Sklop prednostnih možnosti se je skrčil, povezava s konkretnimi določbami, ki jih to vključuje, pa se je natančneje opisala.

Razširil se je sklop kazalnikov spremljanja, da zajemajo tudi ravnanje skrbnikov kreditov in kupcev nedonosnih kreditov glede pravic kreditojemalcev in nadzornikov.

V drugi oceni učinka se je obravnavalo pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja. Opredeljene in proučene so bile štiri možnosti politike²¹. Prva možnost se je nanašala na morebitno neregulativno ukrepanje na podlagi obstoječih mednarodnih pobud za uskladitev postopkov izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem, pri čemer bi Komisija državam članicam priporočila, naj vzpostavijo take postopke. Druga in prednostna možnost je preučila možnost in koristi vzpostavitve minimalne uskladitve postopka izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem po vsej EU, tako da bi banke v vseh državah članicah imele na razpolago učinkovit postopek za izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem. Pri tretji možnosti so bile preučene prednosti oblikovanja nove zavarovalne pravice skupaj s popolnoma usklajenim postopkom izvensodnega uveljavljanja pravic. Četrta možnost se je izločila v zgodnji fazi, pri njej pa se je

¹⁹ Delovni dokument služb Komisije, Ocena učinka: razvoj sekundarnih trgov za nedonosne kredite z odpravo nepotrebnih ovir za servisiranje kreditov s strani tretjih oseb in prenos kreditov ter pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem (del 1/2). SWD(2018) 75.

²⁰ Odbor za regulativni nadzor, Mnenje: Ocena učinka / Razvoj sekundarnih trgov za nedonosne kredite, Ares(2018)827204, 13. februar 2018.

²¹ Delovni dokument služb Komisije, Ocena učinka: razvoj sekundarnih trgov za nedonosne kredite z odpravo nepotrebnih ovir za servisiranje kreditov s strani tretjih oseb in prenos kreditov ter pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem (del 2/2). SWD(2018) 75.

preučila vzpostavitev mehanizma Unije za izvensodno uveljavljanje pravic z alternativno ureditvijo.

Odbor za regulativni nadzor 12. januarja 2018 je s pozitivnim mnenjem podprl predlog v zvezi s pospešenim izvensodnim uveljavljanjem pravic iz zavarovanja s premoženjem²².

Kot je predlagal Odbor za regulativni nadzor, se je ocena učinka spremenila tako, da vključuje vpliv predloga na nacionalno zakonodajo držav članic.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Usklajen okvir za izdajo dovoljenj znižuje upravne stroške po vsej Uniji ter skrbnikom kreditov omogoča, da razširijo svoje dejavnosti v različne države članice z uporabo dovoljenja za čezmejno opravljanje dejavnosti.

- **Temeljne pravice**

Predlog upošteva temeljne pravice in načela Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti svobodo podjetniške pobude, lastninsko pravico, pravico do poštenega sojenja, varstvo osebnih podatkov in varstvo potrošnikov.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Zakonodajni predlog ne pomeni proračunskih stroškov za proračun Evropske unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ocena je predvidena 5 let po izvajanju ukrepa in v skladu s smernicami Komisije o boljšem pravnem urejanju. Njen cilj bo med drugim oceniti, kako uspešen in učinkovit je bil ukrep v smislu doseganja ciljev politike, in sprejeti odločitev o tem, ali so potrebni novi ukrepi ali spremembe. Države članice zagotovijo Komisiji vse potrebne informacije za pripravo navedenega poročila.

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

Glede na raznolikost nacionalnih pravnih in nadzornih sistemov ter potrebo po doslednem izvajanju direktive bi morale države članice uradnemu obvestilu o svojih ukrepih za prenos priložiti enega ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med sestavnimi deli direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Naslov I zajema predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov.

Ta direktiva se uporablja za kupce in skrbnike kreditov, ki jih je prvotno izdala kreditna institucija ali njene podrejene družbe, ne glede na vrsto zadevnega kreditojemalca. Ta direktiva se ne uporablja za nakupe in servisiranje kreditnih pogodb, ki jih opravljajo kreditne institucije in njene podrejene družbe v EU, ali za nakupe in servisiranje kreditnih pogodb, ki so jih izdale druge vrste kreditodajalcev, ki niso kreditne institucije in njihove podrejene družbe.

²² Odbor za regulativni nadzor, Mnenje: Ocena učinka / Pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem, Ares(2018)215454, 12. januar 2018.

V zvezi s pospešenim izvensodnim uveljavljanjem pravic iz zavarovanja s premoženjem se ta direktiva uporablja za kreditne pogodbe, sklenjene med kreditodajalci, predvsem bankami, in poslovnimi kreditojemalci za namene njihove dejavnosti, poslovanja ali poklica, ki so zavarovane s premičnim ali nepremičnim premoženjem v lasti kreditojemalca in so se zagotovile kreditodajalcu kot zavarovanje za odplačilo kredita. Z omejitvijo področja uporabe na kredite podjetjem bi se morali izogniti negativnemu vplivu na potrošnike in gospodinjstva. Tudi pri poslovnih kreditojemalcih bo stalno bivališče lastnika podjetja izključeno iz področja uporabe, in sicer zaradi socialnih vidikov.

Člen 3 določa opredelitve pojmov, ki se uporabljajo za namene te direktive.

Naslov II vzpostavlja okvir za skrbnike kreditnih pogodb, ki jih izdajo kreditne institucije.

Poglavje I vsebuje pravila o dovoljenjih za skrbnike kreditov.

V členu 5 je določen največji sklop zahtev, ki jih morajo izpolnjevati skrbniki kreditov, da pridobijo dovoljenje v matični državi članici.

V členu 6 so določeni postopki za izdajo dovoljenja, v členu 7 pa primeri, v katerih se lahko dovoljenje odvzame.

S členom 8 se uvaja obveznost vzpostavitve javnega registra skrbnikov kreditov z dovoljenjem v vsaki državi članici.

Člen 9 vsebuje zahtevo, da razmerje med skrbnikom kreditov in kreditodajalcem temelji na pisni pogodbi, ki med drugim vsebuje jasen sklic na zavezo o spoštovanju prava Unije in nacionalnega prava, ki velja za kreditno pogodbo. Poleg tega se od skrbnika kredita zahteva, da vsaj 10 let hrani evidence, do katerih lahko dostopajo pristojni organi.

V členu 10 so določena pravila o oddajanju dejavnosti skrbnikov kreditov v zunanje izvajanje, pri čemer se zagotovi, da ostanejo skrbniki kreditov v celoti odgovorni za vse obveznosti iz nacionalnih predpisov, s katerimi se ta direktiva prenaša v nacionalno zakonodajo.

V poglavju II je obravnavano čezmejno opravljanje servisiranja kreditov.

S členom 11 se od držav članic zahteva, da skrbnikom kreditov z dovoljenjem zagotovijo svobodo opravljanja storitev v Uniji. V ta namen so v direktivi določene posebne določbe o postopkih in komunikaciji med matičnimi organi in organi gostitelji.

V členu 12 so določena posebna pravila o nadzoru takih čezmejnih skrbnikov kreditov, in sicer z delitvijo obremenitve zaradi nadzora med pristojne organe matične države članice in pristojne organe države gostiteljice.

Pod **naslovom III** so obravnavani kupci kreditov.

V členu 13 je določeno, da kreditodajalci kupcem kreditov pred sklenitvijo pogodbe ob ustreznem upoštevanju pravil o varstvu osebnih podatkov zagotovijo vse potrebne informacije. Ko se kredit prvič prenese s kreditne institucije na kupca, ki je nekreditna institucija, se o tem obvesti nadzornika kreditne institucije.

S členom 14 se zahteva, da kreditne institucije uporabljajo podatkovne standarde, ki jih pripravi Evropski bančni organ.

S členom 15 se zastopnikom s sedežem v Uniji za kupce kreditov, ki nimajo sedeža v Uniji, naloži obveznost, da v primeru kreditne pogodbe, sklenjene s potrošniki, uporabljajo skrbnika kreditov z dovoljenjem v Uniji ali kreditno institucijo s sedežem v Uniji

Člen 16 vsebuje pravila, v skladu s katerimi kupci kreditov pristojne organe obvestijo o servisiranju kupljenega kredita.

Člen 17 vsebuje pravilo, v skladu s katerim kupec kredita iz tretje države pri prenosu kreditne pogodbe imenuje zastopnika s sedežem v Uniji. Ta zastopnik bo odgovoren za obveze, ki se s to direktivo naložijo kupcem kreditov.

V členu 18 so določena pravila v zvezi z izvrševanjem kreditne pogodbe neposredno s strani kupcev kreditov in obveznostmi glede informacij, določenih za kupce kreditov in pristojne organe.

S členom 19 se uvaja obveznost glede informacij za kupca v primeru, da prenese kreditno pogodbo.

Naslov IV zajema nadzor, ki ga izvajajo pristojni organi.

V členu 20 so določene obveznosti o nenehnem spoštovanju nacionalnih predpisov, s katerimi se prenaša ta direktiva, in pristojni organi, ki so odgovorni za izvajanje nalog in dolžnosti v skladu z nacionalnimi predpisi, s katerimi se prenaša ta direktiva.

V členu 21 so natančneje določena nadzorna pooblastila pristojnih organov, v členu 22 pa pravila o upravnih kaznih in popravni ukrepih.

Z **naslovom V** se vzpostavlja okvir za pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem, ki je instrument, o katerem se prostovoljno dogovorita zavarovani upnik in poslovni kreditojemalec, zavarovani upnik pa ga lahko uporabi, ko so izpolnjeni pogoji iz člena 23.

V členu 24 se od držav članic zahteva, da imajo vzpostavljen vsaj en postopek uveljavljanja pravic, ki se lahko uporablja za mehanizem pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem, določenega v tem predlogu. Države članice lahko izbirajo med postopkoma javne dražbe ali zasebne prodaje, ki se običajno uporabljata za unovčenje zavarovanja s premoženjem. Kadar nacionalno pravo določa postopek zasega sredstev, se lahko ta postopek uporabi tudi za namene postopka pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem. Države članice imajo zaradi številnih povezav uveljavljanja pravic iz zavarovanja z zasebnim in javnim pravom ter zlasti glede na vrsto zavarovalne pravice, ki se uporablja za varovanje zavarovanja s premoženjem, diskrecijsko pravico pri odločanju o vrsti postopka uveljavljanja pravic, ki bi se dal na razpolago kreditojemalcem.

S členom 28 se daje kreditojemalcu pravica do izpodbijanja uporabe postopka pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem pred nacionalnimi sodišči.

Za zaščito kreditojemalca se s členom 29 od kreditodajalca zahteva, da v primeru, da v okviru postopka pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem izterja presežni znesek, poslovnemu kreditojemalcu plača morebitno pozitivno razliko med neporavnanim zneskom iz zavarovane kreditne pogodbe in izkupičkom od prodaje premoženja (po javni dražbi ali zasebni prodaji). V primeru zasega je primerno, da se od kreditodajalca zahteva, da kreditojemalcu plača morebitno pozitivno razliko med neporavnanim zneskom iz zavarovane kreditne pogodbe in vrednostjo sredstva.

Namen člena 32 je zagotoviti polno doslednost in povezljivost tega postopka pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem s postopki pred

insolventnostjo ali postopki zaradi insolventnosti, sproženimi v skladu z zakonodajo držav članic. Namen člena 32 je tudi zagotoviti polno doslednost in povezljivost tega postopka pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem s predlogom o prestrukturiranju z določitvijo, da za kreditodajalce, vključno z zavarovanimi upniki podjetja ali podjetnika, ki je v postopku prestrukturiranja, velja prekinitev posameznih postopkov izvršbe.

S členom 33 se od držav članic in, v primeru kreditnih institucij, od nadzornikov kreditnih institucij zahteva, da letno zbirajo podatke o številu zavarovanih kreditov, pri katerih se pogodbene pravice uveljavljajo z izvensodnimi postopki, o časovnih okvirih in vrednosti stopenj poplačil ter da te podatke letno posredujejo Komisiji.

V **poglavju VI** so v členu 34 določeni posebni zaščitni ukrepi za potrošnike v primeru spremembe kreditne pogodbe, v členu 35 pa reševanje pritožb s strani skrbnika kreditov in pristojnih organov.

V členu 36 je znova poudarjeno spoštovanje pravil o varstvu osebnih podatkov.

V členu 37 je določena splošna obveznost upravnega sodelovanja med pristojnimi organi.

Naslov VII v členu 38 vsebuje spremembo direktive o stanovanjskih kreditih, da se zagotovi, da je potrošnik v primeru prenosa kredita na potrošnika, ki ga zajema navedena direktiva, upravičen, da proti kupcu kreditov uveljavlja ugovore, ki jih je imel na voljo zoper prvotnega kreditodajalca, in obveznost, da se potrošnik obvešča.

Naslov VIII vsebuje končne določbe o vzpostavitvi odbora, ki pomaga Komisiji, pregledu, roku za prenos, začetku veljavnosti in naslovnih

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o skrbnikih kreditov, kupcih kreditov in poplačilu iz naslova zavarovanja s premoženjem

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA —

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 53 in 114 Pogodbe, ob upoštevanju predloga Evropske komisije, po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom, ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²³,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Vzpostavitev celovite strategije za reševanje vprašanja nedonosnih kreditov je za Unijo prednostna naloga²⁴. Za reševanje vprašanja nedonosnih kreditov so sicer odgovorne predvsem kreditne institucije in države članice, vendar ima zmanjšanje sedanjega obsega nedonosnih kreditov in preprečevanje njihovega pretiranega kopičenja v prihodnosti nedvomno tudi razsežnost EU. Glede na medsebojno povezanost bančnih in finančnih sistemov po vsej Uniji in ker kreditne institucije poslujejo v več jurisdikcijah in državah članicah, obstaja precej možnosti za učinke prelivanja med državami članicami in Unijo kot celoto, tako v smislu gospodarske rasti kot finančne stabilnosti.
- (2) Bolj povezan finančni sistem bo povečal odpornost gospodarske in monetarne unije na škodljive pretrese tako, da bo olajšal čezmejno delitev tveganj v zasebnem sektorju, hkrati pa zmanjšal potrebo po javni delitvi tveganj. Da bi Unija lahko dosegla te cilje, bi morala dokončati bančno unijo in nadalje razviti unijo kapitalskih trgov. Reševanje velikega obsega nedonosnih kreditov in njihovega možnega kopičenja v prihodnosti je bistvenega pomena za dokončanje bančne unije, saj brez tega ni mogoče zagotavljati konkurence v bančnem sektorju, ohranjati finančne stabilnosti in spodbujati kreditiranja, ki bi omogočalo nova delovna mesta in rast v Uniji.
- (3) Svet je julija 2017 v svojem akcijskem načrtu za reševanje problema slabih posojil v Evropi²⁵ pozval različne institucije, naj sprejmejo ustrezne ukrepe za nadaljnje reševanje velikega števila slabih posojil v Uniji. V akcijskem načrtu je podan celosten

²³ UL C , , str. .

²⁴ Glej Razmislek o poglobitvi ekonomske in monetarne unije na: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-emu_sl.pdf, 31. 5. 2017

²⁵ 11. julij 2017, <http://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2017/07/11/conclusions-non-performing-loans/pdf>.

pristop s poudarkom na kombinaciji dopolnjujočih se ukrepov politike na štirih področjih: Ta so: (i) nadzor in regulacija bank, (ii) reforma okvirov za prestrukturiranje, insolventnost in izterjavo dolgov, (iii) razvoj sekundarnih trgov za prizadeto premoženje ter (iv) spodbujanje prestrukturiranja bančnega sistema. Ukrepe na teh področjih bi bilo treba sprejeti na nacionalni ravni in na ravni Unije, kadar je to primerno. Komisija je podoben namen napovedala v svojem sporočilu o dokončanju bančne unije z dne 11. oktobra 2017²⁶, v katerem je pozvala k pripravi celovitega svežnja o reševanju slabih posojil v Uniji.

- (4) Ta direktiva bo skupaj z drugimi ukrepi, ki jih predstavlja Komisija, ter ukrepi enotnega mehanizma nadzora in Evropskega bančnega organa ustvarila ustrezno okolje, v katerem bodo kreditne institucije lahko reševale nedonosne kredite v svojih bilancah stanja, ter zmanjšala tveganje njihovega prihodnjega kopičenja.
- (5) Če bodo novi krediti postali nedonosni, bodo morale kreditne institucije zadržati dovolj virov, kar bi morale ustvariti ustrezne spodbude za reševanje nedonosnih kreditov v zgodnji fazi in preprečevati njihovo kopičenje. Kadar krediti postanejo nedonosni, bi učinkovitejši mehanizmi uveljavljanja pravic iz zavarovanih kreditov kreditnim institucijam omogočili, da uveljavljajo pravice iz nedonosnih kreditov, ob upoštevanju ustreznih zaščitnih ukrepov za kreditorejmalce. Če pa bi obseg nedonosnih kreditov vendarle preveč narasel, kot se je zdaj zgodilo v nekaterih bankah in državah članicah, bi kreditne institucije morale imeti možnost, da jih prodajo drugim subjektom na učinkovitih, konkurenčnih in preglednih sekundarnih trgih. Pri tem jih bodo usmerjali pristojni organi kreditnih institucij na podlagi obstoječih pooblastil, ki veljajo posebej za banke, t. i. pooblastil drugega stebra, v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta²⁷. Kjer so nedonosni krediti postali pomemben problem širših razsežnosti, lahko države članice ustanovijo nacionalne družbe za upravljanje ali uvedejo alternativne ukrepe v okviru sedanjih pravil o državni pomoči in reševanju bank.
- (6) Ta direktiva bi morala kreditnim institucijam omogočiti, da lažje rešujejo kredite, ko postanejo nedonosni, in sicer z izboljšanjem pogojev za uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem, uporabljenega za zavarovanje kredita, ali s prodajo kredita tretjim osebam. Uvedba pospešenega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem kot hitrega mehanizma za poplačilo zneskov iz zavarovanja s premoženjem bi zmanjšala stroške reševanja nedonosnih kreditov in bi tako pomagala kreditnim institucijam in kupcem nedonosnih kreditov pri poplačilu zneskov. Kadar se kreditne institucije soočajo z nakopičenimi nedonosnimi krediti in pomanjkanjem zaposlenih ali strokovnega znanja, da bi jih lahko ustrezno servisirale, bi bila ena od možnih rešitev oddaja servisiranja teh kreditov v zunanje izvajanje specializiranemu skrbniku kreditov ali prenos kreditne pogodbe na kupca kreditov, ki ima potrebno nagnjenost k prevzemanju tveganj in strokovno znanje za njihovo upravljanje.
- (7) Rešitvi, ki ju ta direktiva kreditnim institucijam ponuja za reševanje nedonosnih kreditov, se medsebojno podpirata. Krajši čas uveljavljanja pravic in povečanje stopnje poplačil, ki se pričakujeta v primeru pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem, povečajo vrednost nedonosnega kredita. Zaradi

²⁶ Sporočilo Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o dokončanju bančne unije, COM(2017) 592 final, 11. oktober 2017.

²⁷ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1)

tega bi se posledično dvignile nakupne cene v poslih z nedonosnimi krediti. Dodatno bi to pomenilo, da bi bila prodaja nedonosnih kreditov manj zapletena, če je kredit zavarovan. Do tega pride zato, ker je pri poslu na sekundarnem trgu enostavneje določiti ceno za zavarovan nedonosen kredit kot za nezavarovanega, saj vrednost zavarovanja s premoženjem določa minimalno vrednost nedonosnega kredita. Likvidnejši in boljše delujoč sekundarni trg za nedonosne kredite, na katerem bi investitorji pokazali več interesa za nedonosne kredite, ki vključujejo pospešeno uveljavljanje pravic, bi pomenil dodatne spodbude za kreditne institucije, naj uporabljajo pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem ob izdaji novih kreditov. Poleg tega bi uskladitev, ki bi jo dosegli s to direktivo, spodbudila nastanek vseevropskih vlagateljev v nedonosne kredite, kar bi dodatno izboljšalo likvidnost trga.

- (8) Med tem ko se v javnih razpravah pogosto pojavljata izraza „posojila“ in „banke“, bosta v nadaljevanju uporabljena natančnejša pravna izraza „kredit“ ali „kreditne pogodbe“ ter „kreditne institucije“. Poleg tega se izraza banka in kreditna institucija nanašata tudi na njune podrejene družbe, če ni navedeno drugače.
- (9) Ta direktiva bi morala spodbuditi razvoj sekundarnih trgov za nedonosne kredite v Uniji z odpravo ovir za prenos nedonosnih kreditov s kreditnih na nekreditne institucije, hkrati pa zavarovati pravice potrošnikov. Vsi predlagani ukrepi bi morali tudi poenostaviti in uskladiti zahteve glede dovoljenj za skrbnike kreditov. S to direktivo bi tako morali vzpostaviti vseevropski okvir za kupce kreditov in skrbnike kreditnih pogodb, ki jih izdajo kreditne institucije.
- (10) Vendar kupci kreditov in skrbniki kreditov trenutno ne morejo izkoristiti ugodnosti notranjega trga zaradi ovir, ki jih predstavljajo različne nacionalne zakonodaje ob odsotnosti namenske in razumljive regulativne in nadzorne ureditve. Države članice imajo zelo različna pravila za to, kako lahko nekreditne institucije pridobijo kreditne pogodbe od kreditnih institucij. Nekreditne institucije, ki kupijo kredit, ki ga izdajo kreditne institucije, v nekaterih državah članicah niso regulirane, v drugih pa zanje veljajo različne zahteve, ki včasih vključujejo zahtevo za pridobitev dovoljenja kot kreditna institucija. Te razlike v regulativnih zahtevah so privedle do znatnih ovir za zakonit čezmejni nakup kreditov v Uniji, zlasti s povečanjem stroškov zagotavljanja skladnosti s predpisi, s katerimi se soočajo, kadar želijo kupiti kreditne portfelje. Posledično kupci kreditov poslujejo zgolj v nekaterih državah članicah, kar pomeni slabo konkurenco na notranjem trgu, saj število zainteresiranih kupcev kreditov ostaja nizko. To je privedlo do neučinkovitega sekundarnega trga za nedonosne kredite. Poleg tega je obseg v osnovi nacionalnih trgov za nedonosne kredite običajno majhen.
- (11) Omejena udeležba nekreditnih institucij je privedla do nizkega povpraševanja, šibke konkurence in nizkih nakupnih cen za portfelje kreditnih pogodb na sekundarnih trgih, kar kreditne institucije odvrča od prodaje nedonosnih kreditnih pogodb. Zato obstaja jasna razsežnost Unije pri razvoju trgov za kredite, ki jih odobrijo kreditne institucije in ki se prodajo nekreditnim institucijam. Na eni strani bi kreditne institucije morale imeti možnost, da na ravni Unije prodajo nedonosne ali celo donosne kreditne pogodbe na učinkovitih, konkurenčnih in preglednih sekundarnih trgih. Na drugi strani je zaradi dokončanja bančne unije in unije kapitalskih trgov treba ukrepati, da bi preprečili kopičenje nedonosnih kreditnih pogodb v bilancah stanja kreditnih institucij, da bodo te lahko še naprej opravljale svojo vlogo pri financiranju gospodarstva.
- (12) Kreditodajalci bi morali imeti možnost, da sami uveljavljajo pravice iz kreditne pogodbe in izterjajo zapadle zneske ali da tako izterjavo zaupajo drugi osebi, ki take

storitve opravlja profesionalno, torej skrbnikom kreditov. Tudi kupci kreditov od kreditnih institucij pogosto uporabljajo storitve skrbnikov kreditov, da bi izterjali zapadle zneske, za dejavnosti servisiranja kreditov pa kljub temu ne velja okvir Unije.

- (13) Nekatere države članice urejajo dejavnosti servisiranja kreditov, vendar v različnem obsegu. Urejajo jih samo nekatere države članice in tiste, ki jih, jih opredeljujejo zelo različno. Povečani stroški zagotavljanja skladnosti z zakonodajo učinkujejo kot ovira za razvoj širitvenih strategij z registracijo sekundarnega sedeža ali čezmejnem opravljanjem storitev. Poleg tega znatno število držav članic zahteva dovoljenje za nekatere od dejavnosti, ki jih opravljajo navedeni skrbniki kreditov. Ta dovoljenja nalagajo različne zahteve in ne omogočajo čezmejne razširitve dejavnosti, kar spet učinkuje kot ovira za zagotavljanje čezmejnih storitev. Nazadnje se v nekaterih primerih zakonsko zahteva lokalna ustanovitev, kar preprečuje uveljavljanje svobode opravljanja čezmejnih storitev.
- (14) Čeprav lahko skrbniki kreditov svoje storitve zagotavljajo kreditnim institucijam in kupcem kreditov, ki niso kreditne institucije, je konkurenčen in povezan trg za skrbnike kreditov povezan z razvojem konkurenčnega in povezanega trga za kupce kreditov. Ker kupci kreditov pogosto niso zmožni sami servisirati kreditov, jih morda ne bodo odkupili od kreditnih institucij, če servisiranja ne morejo oddati v zunanje izvajanje drugim subjektom.
- (15) Pomanjkanje pritiska konkurence na trg za kupovanje kreditov in na trg za dejavnosti servisiranja kreditov privede do tega, da družbe za servisiranje kreditov kupcem kreditov zaračunavajo visoke provizije za svoje storitve, in do nizkih cen na sekundarnih trgih za kredite. To zmanjšuje spodbude za kreditne institucije, da bi se znebile svojih nedonosnih kreditov.
- (16) Ukrepanje na ravni Unije je zato potrebno, da se reši položaj kupcev kreditov in skrbnikov kreditov v zvezi s kreditom, ki so ga prvotno odobrile kreditne institucije. Na tej stopnji se ne predlaga, da bi vključili tudi kredite, ki so jih prvotno izdale nekreditne institucije, ali izterjavo dolgov na splošno, saj za takšno razširitev področja uporabe ni dokazov glede makroekonomskega pomena, neustrezno usklajenih spodbud ali slabo delujočih trgov.
- (17) Čeprav je namen te direktive povečati zmogljivost kreditnih institucij za reševanje kreditov, ki so postali nedonosni ali bi lahko postali nedonosni, sekundarni trg za kredite zajema donosne in nedonosne kredite. Dejanska prodaja na trgu obsega kreditne portfelje, ki jih sestavljajo donosni, nizko donosni in nedonosni krediti. Portfelji vključujejo kredite, ki so zavarovani in nezavarovani ter jih dolgujejo potrošniki ali podjetja. Kadar se pravila za uveljavljanje pravic iz kredita za posamezne vrste kredita ali kreditojemalca razlikujejo, bi nastali dodatni stroški za združevanje teh kreditnih portfeljev za prodajo. Določbe v tej direktivi, ki so usmerjene v razvoj sekundarnega trga, zajemajo donosne in nedonosne kredite, da bi se izognili situaciji, v kateri bi dodatni stroški odvrnili investitorje od udeležbe in razdrobili ta nastajajoči trg. Kreditne institucije bodo imele koristi zaradi večje baze investitorjev in učinkovitejših skrbnikov kreditov. Podobne koristi bodo imele tudi družbe za upravljanje, ki so v nekaterih državah članicah ključne za trženje nedonosnih in donosnih kreditov, ki izvirajo iz kreditnih institucij, ki so se reševale ali prestrukturirale ali ki so drugače prenesle te kredite iz svojih bilanc stanja²⁸.

²⁸

Glej Delovni dokument služb Komisije SWD (2018) 72 o načrtu za družbe za upravljanje.

- (18) Pomen, ki ga zakonodaja Unije pripisuje zaščiti potrošnikov iz Direktive 2014/17/EU Evropskega parlamenta in Sveta²⁹, Direktive 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta³⁰ ter Direktive Sveta 93/13/EGS³¹, pomeni, da odstop pravic kreditodajalca v okviru kreditne pogodbe ali odstop same pogodbe kupcu kreditov na noben način ne bi smel vplivati na raven varstva, ki jo potrošnikom zagotavlja pravo Unije. Kupci kreditov in skrbniki kreditov bi zato morali spoštovati zakonodajo Unije, ki velja za prvotno kreditno pogodbo, potrošnik pa bi moral obdržati enako raven varstva, kot je zagotovljena s pravom Unije ali določena v Uniji ali nacionalnih pravilih o navzkrižju interesov, ne glede na pravo, ki se uporablja za kupce kreditov ali skrbnike kreditov.
- (19) Ta direktiva ne bi smela vplivati na akte prava Unije, ki zadevajo pravno sodelovanje v civilnih zadevah, zlasti določbe o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja, in določbe o pristojnosti, vključno z uporabo navedenih aktov in določb v posameznih primerih v skladu z Uredbo (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta³² in Uredbo (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta³³. Vsi kreditodajalci in vse osebe, ki jih zastopajo, morajo pri stikih s potrošniškimi in nacionalnimi organi spoštovati navedene akte prava Unije, da zagotovijo varstvo pravic potrošnikov.
- (20) Da bi zagotovili visoko raven varstva potrošnikov, pravo Unije in nacionalno pravo določata več pravic in zaščitnih ukrepov v zvezi s kreditnimi pogodbami, ki se obljublajo ali odobrijo potrošnikom. Navedene pravice in zaščitni ukrepi veljajo zlasti za dogovarjanje o kreditni pogodbi in njeno sklenitev ter za izpolnjevanje oziroma neizpolnjevanje njenih obveznosti. To velja predvsem v zvezi z dolgoročnimi potrošniškimi kreditnimi pogodbami, ki spadajo v okvir Direktive 2014/17/EU, glede pravice potrošnikov, da svoje obveznosti iz kreditne pogodbe delno ali v celoti izpolnijo pred njenim iztekom ali da se jih o možnem prenosu kreditne pogodbe na kupca kreditov obvesti z evropskim standardnim informativnim listom, kjer je primerno. Prav tako se pravice kreditorejmalcev ne bi smele spremeniti, če se prenos kreditne pogodbe med kreditno institucijo in kupcem opravi v obliki novacije pogodbe.
- (21) Poleg tega ta direktiva ne zmanjšuje področja uporabe pravil Unije o varstvu potrošnikov, za kupce kreditov pa bi morale v primeru, da se obravnavajo kot dajalci kredita v skladu z določbami Direktive 2014/17/EU in Direktive 2008/48/ES, veljati posebne obveznosti iz člena 35 Direktive 2014/17/EU oziroma člena 20 Direktive 2008/48/ES.
- (22) Kreditne institucije iz Unije in njihove podrejene družbe lahko dejavnosti servisiranja kreditov opravljajo v okviru običajnega poslovanja. Imajo enake obveznosti v zvezi s krediti, ki so jih izdale same, in krediti, ki so jih kupile od drugih kreditnih institucij. Ker so že regulirane in nadzorovane, bi uporaba te direktive za njihove dejavnosti

²⁹ Direktiva 2014/17/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. februarja 2014 o potrošniških kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine in spremembi direktiv 2008/48/ES in 2013/36/EU ter Uredbe (EU) št. 1093/2010 (UL L 60, 28.2.2014, str. 34).

³⁰ Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (UL L 60/34, 22.5.2008, str. 66).

³¹ Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL L 95, 21.4.1993, str. 29).

³² Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I), UL L 177, 4.7.2008, str. 6–16.

³³ Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, UL L 351, 20.12.2012, str. 1–32.

servisiranja ali kupovanja kreditov pomenila nepotrebno podvajanje stroškov za pridobitev dovoljenja in izpolnjevanja obveznosti, zato jih ta direktiva ne zajema.

- (23) Da bi obstoječim kupcem kreditov in skrbnikom kreditov omogočili, da se prilagodijo zahtevam nacionalnih določb, s katerimi se izvaja ta direktiva, in predvsem omogočili skrbnikom kreditov, da pridobijo dovoljenje, se bo ta direktiva uporabljala samo za prenose kreditnih pogodb, ki se bodo zgodili šest mesecev po roku za prenos v nacionalno zakonodajo.
- (24) Za dovoljenje skrbnikom kreditov za opravljanje dejavnosti servisiranja kreditov po Uniji bi moral veljati enoten in usklajen sklop pogojev, ki bi jih pristojni organi uporabljali sorazmerno. Da bi se izognili zmanjšanju varstva dolžnika ali kreditojemalca ter spodbujali zaupanje, bi morali pogoji za odobritev in ohranitev dovoljenja za skrbnika kreditov zagotoviti, da skrbniki kreditov, osebe, ki imajo v lasti kvalificirani delež skrbnika kreditov ali ki so del uprave skrbnika kreditov, niso vpisani v kazensko evidenco, kar zadeva huda kazniva dejanja, povezana s premoženjem, finančnimi dejavnostmi ali telesno celovitostjo, ter da imajo dober ugled. Podobno te osebe in skrbnik kreditov ne bi smeli biti v postopku zaradi insolventnosti ali v preteklosti razglasiti stečajja, razen če jim je bil povrnjen prvotni status v skladu z nacionalno zakonodajo. Da bi zagotovili skladnost s pravili o varstvu dolžnikov in varstvu osebnih podatkov, je treba zahtevati, da se vzpostavijo ustrezne ureditve upravljanja in mehanizmi notranjega nadzora ter evidentiranja in reševanja pritožb ter da zanje velja nadzor. Poleg tega bi morali biti skrbniki kreditov dolžni ravnati pošteno in ob ustreznem upoštevanju finančnega položaja kreditojemalcev. Kadar so na nacionalni ravni na voljo storitve svetovanja v zvezi z dolgom, ki olajšujejo poplačilo dolga, bi morali skrbniki kreditov kreditojemalce napotiti na takšne storitve.
- (25) Da bi se izognili dolgotrajnim postopkom in negotovosti, je treba vzpostaviti zahteve glede informacij, ki jih morajo predložiti vložniki, ter razumne roke za izdajo dovoljenja, pa tudi okoliščine za odvzem dovoljenja. Kadar organi odvzamejo dovoljenje skrbniku kredita v drugih državah članicah, bi morali biti pristojni organi v državah članicah gostiteljicah o tem obveščeni. Prav tako bi bilo treba v vsaki državi članici vzpostaviti posodabljan spletni javni register, da bi zagotovili preglednost v zvezi s številom in identiteto skrbnikov kreditov z dovoljenjem.
- (26) Določiti bi bilo treba, da so skrbniki kreditov odgovorni za zagotavljanje, da v primeru oddaje njihovih storitev v zunanje izvajanje ponudnikom storitev servisiranja kreditov ne pride do nepotrebne operativnega tveganja ali neskladnosti ponudnika storitev servisiranja kreditov z nacionalnimi pravnimi zahtevami ali pravnimi zahtevami Unije ali do omejitve zmožnosti regulativnega nadzornika, da opravlja svoje naloge in varuje pravice kreditojemalcev.
- (27) Glede na to, da kreditodajalec v primeru, da prenese upravljanje in izvrševanje kreditne pogodbe, s tem svoje pravice in obveznosti ter tudi svoj neposredni stik s kreditojemalcem prenese na skrbnika kreditov, hkrati pa še vedno nosi končno odgovornost, bi bilo treba razmerje med kreditodajalcem in skrbnikom kreditov jasno pisno določiti, pristojni organi pa bi morali imeti možnost, da preverijo, kako je takšno razmerje določeno.
- (28) Da bi zagotovili pravico skrbnikov kreditov do opravljanja čezmejnih storitev in določili njihov nadzor, ta direktiva določa postopek za uveljavljanje pravice skrbnika kreditov z dovoljenjem, da opravlja čezmejne storitve. Komunikacija med organi v

matični državi članici in državah članicah gostiteljicah ter skrbnikom kreditov bi morala potekati v razumnih rokih.

- (29) Za uspešen in učinkovit nadzor čezmejnih skrbnikov kreditov bi bilo treba oblikovati poseben okvir za sodelovanje med matičnimi pristojnimi organi in pristojnimi organi gostitelji. Ta okvir bi moral omogočati izmenjavo informacij ob hkratni zaščiti njihove zaupnosti, inšpekcijske preglede na kraju samem in druge vrste inšpekcijskih pregledov, zagotavljanje pomoči ter obveščanje o rezultatih pregledov in inšpekcijskih pregledov ter o sprejetih ukrepih.
- (30) Pomemben pogoj za to začetek opravljanja dejavnosti kupcev kreditov in skrbnikov kreditov bi moral biti, da lahko dostopajo do vseh zadevnih informacij, države članice pa bi morale zagotoviti, da je to možno, hkrati pa upoštevati pravila o varstvu osebnih podatkov v Uniji in na nacionalni ravni.
- (31) Kadar kreditna institucija prenese kreditno pogodbo, bi morala svojega nadzornika in pristojni organ za nadzor skladnosti s to direktivo obvestiti o glavnih značilnostih prenesenega kreditnega portfelja, identiteti kupca in po potrebi njegovega zastopnika v Uniji. Navedeni pristojni organ bi moral biti obvezan, da te informacije posreduje organom, pristojnim za nadzor kupca kreditov, in pristojnemu organu države članice, v kateri ima kreditojemalec sedež. Take zahteve glede preglednosti omogočajo usklajeno in učinkovito spremljanje prenosov kreditnih pogodb v Uniji.
- (32) V okviru akcijskega načrta Sveta bi se podatkovna infrastruktura kreditnih institucij okrepila z enotnimi in standardiziranimi podatki za nedonosne kreditne pogodbe. Evropski bančni organ je razvil predloge za podatke, ki zagotavljajo informacije o kreditnih izpostavljenostih v netrgovalni knjigi in potencialnim kupcem omogočajo, da ocenijo vrednost kreditnih pogodb in izvedejo skrbni pregled. Uporaba takih predlog za kreditne pogodbe bi zmanjšala asimetričnost informacij med potencialnimi kupci in prodajalci kreditnih pogodb ter tako prispevala k razvoju delujočega sekundarnega trga v Uniji. EBA bi moral zato razviti predloge za podatke v izvedbene tehnične standarde, kreditne institucije pa bi morale uporabljati te standarde, da bi se olajšalo vrednotenje kreditnih pogodb, ki so naprodaj.
- (33) Ker je vrednotenje portfelja nedonosnih kreditov zapleteno in zahtevno, so dejanski kupci na sekundarnih trgih izkušeni investitorji. Pogosto so to investicijski skladi, finančne institucije ali kreditne institucije. Ker ne ustvarjajo novih kreditov, temveč kupujejo obstoječe kredite na lastno odgovornost, ne povzročajo bonitetnih pomislekov, njihov potencialni prispevek k sistemskemu tveganju pa je zanemarljiv. Zato ni upravičeno od teh vrst investitorjev zahtevati, da zaprosijo za dovoljenje, ali določiti posebne pogoje, pod katerimi se lahko ukvarjajo s takimi dejavnostmi. Vendar je pomembno, da se še naprej uporabljajo evropski in nacionalni predpisi o varstvu potrošnikov in da se ohranijo pravice kreditojemalca, ki so določene v prvotni kreditni pogodbi.
- (34) Kupci kredita iz tretjih držav lahko potrošnikom iz Unije otežijo zanašanje na njihove pravice na podlagi zakonodaje Unije, nacionalnim organom pa nadziranje izvrševanja kreditne pogodbe. Kreditne institucije lahko od prenašanja takih kreditnih pogodb kupcem kreditov iz tretjih držav odvrne tudi tveganje izgube ugleda. Naložitev obveze zastopniku kupcev potrošniških kreditov iz tretjih držav, da imenuje kreditno institucijo ali skrbnika kreditov z dovoljenjem v Uniji za servisiranje kreditne pogodbe, zagotavlja, da se po prenosu kreditne pogodbe ohranijo isti standardi varstva potrošnikov. Skrbnik kreditov je obvezan spoštovati relevantno zakonodajo Unije in

nacionalne zakone, nacionalni organi v posameznih državah članicah pa bi morali prejeti potrebna pooblastila za učinkovito nadzorovanje njegovih dejavnosti.

- (35) Kupci kreditov, ki uporabljajo storitve skrbnikov kreditov ali kreditnih institucij, bi morali o tem obvestiti pristojne organe, da bi jim omogočili izvajanje njihovih nadzornih pooblastil v zvezi z ravnanjem skrbnika kreditov v odnosu do kreditojemalca. Kupci kreditov so poleg tega obvezani, da pristojne organe, odgovorne za njihov nadzor, pravočasno obvestijo, če začnejo uporabljati drugo kreditno institucijo ali skrbnika kreditov.
- (36) Kupci kreditov, ki neposredno izvršujejo kupljeno kreditno pogodbo, bi morali to storiti v skladu z zakonodajo, ki se uporablja za kreditno pogodbo, kar vključuje predpise o varstvu potrošnikov, ki se uporabljajo za kreditojemalca. Nacionalni predpisi, ki se nanašajo zlasti na izvrševanje pogodb, varstvo potrošnikov in kazensko pravo, se še naprej uporabljajo in pristojni organi bi morali zagotoviti njihovo spoštovanje na ozemljih držav članic.
- (37) Da bi se olajšalo izvrševanje obvez iz Direktive, bi morala nacionalna zakonodaja za prenos te direktive, kadar kupec kredita nima sedeža v Uniji, določati, da pri prenosu kreditne pogodbe kupec kredita iz tretje države imenuje zastopnika s sedežem v Uniji, na katerega se lahko pristojni organi obračajo poleg ali namesto kupca kredita. Ta zastopnik je odgovoren za obveze, ki se s to direktivo naložijo kupcem kreditov.
- (38) Trenutno so za izdajo dovoljenj in nadzor skrbnikov kreditov in kupcev kreditov v državah članicah pristojni različni organi, zato je bistveno, da države članice pojasnijo njihovo vlogo in jim dajo ustrezna pooblastila, zlasti ker bodo morda morali nadzorovati subjekte, ki se ukvarjajo z opravljanjem storitev v drugih državah članicah. Da bi se zagotovil učinkovit in sorazmeren nadzor po vsej Uniji, bi morale države članice pristojnim organom dati potrebna pooblastila za izvajanje njihovih nalog v skladu s to direktivo, kar vključuje pooblastilo za pridobivanje potrebnih informacij, preiskovanje možnih kršitev, obravnavanje pritožb kreditojemalcev in nalaganje kazni ter popravnih ukrepov, vključno z odvzemom dovoljenja. Če se uporabijo take kazni, bi morale države članice zagotoviti, da jih pristojni organi uporabljajo na sorazmeren način in navedejo razloge za svoje odločitve ter da so poleg tega te odločitve predmet sodne presoje, tudi v primerih, ko pristojni organi ne ukrepajo v določenih časovnih okvirih.
- (39) V akcijskem načrtu za reševanje problema slabih posojil v Evropi, ki ga je pripravil Svet, je bila predlagana zakonodajna pobuda za povečanje zaščite zavarovanih upnikov z zagotovitvijo učinkovitejših metod za poplačilo zneskov iz naslova zavarovanih kreditov prek pospešenega postopka za izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem.
- (40) Hitri in učinkoviti izvensodni mehanizmi za uveljavljanje pravic, ki zavarovanim upnikom omogočajo poplačilo zneskov iz naslova zavarovanja s premoženjem v primeru neplačila kreditojemalca, v nekaterih državah niso na voljo, kar pomeni, da lahko v teh državah članicah zavarovani upniki pravice iz naslova zavarovanja s premoženjem uveljavljajo samo na sodišču, kar je lahko dolgotrajen in drag proces. Kjer so izvensodni mehanizmi za uveljavljanje pravic na voljo, se njihov doseg in učinkovitost med državami članicami razlikujeta. Zato je treba vzpostaviti poseben skupni mehanizem, ki je na voljo v vseh državah članicah. Vendar ta mehanizem ne bi smel nadomestiti obstoječih nacionalnih mehanizmov za uveljavljanje pravic, vključno s tistimi, ki ne zahtevajo vključitve sodišča.

- (41) Neučinkovitost postopkov izvensodnega uveljavljanja pravic v nekaterih državah članicah je pomemben dejavnik, ki prispeva k nizkim stopnjam poplačila, kadar poslovni kreditorejmalci prenehajo izpolnjevati obveznosti po zavarovanih kreditnih pogodbah. Trajanje nekaterih obstoječih postopkov vključuje dodatne stroške za zavarovane upnike in izgubo vrednosti sredstev, zagotovljenih kot zavarovanje s premoženjem. V državah članicah, v katerih ni uveljavljenih postopkov za uveljavljanje pravic za različne vrste zavarovanja s premoženjem, se zavarovani upniki pogosto soočajo z dolgotrajnimi sodnimi postopki za uveljavitev svojih pravic.
- (42) Obstoječi postopki za uveljavljanje pravic v Uniji včasih vodijo do neenakih konkurenčnih pogojev za kreditne institucije in podjetja v Uniji pri dostopu do kreditov, zlasti pa za MSP, ki so bolj odvisna od bančnih kreditov kot večja podjetja. Neenake stopnje poplačil po državah članicah vodijo do razlik v dostopnosti bančnih kreditov za MSP, ker se posojilna sposobnost kreditnih institucij zmanjšuje, ko se nedonosni krediti kopičijo v njihovih bilancah stanja, zaradi bonitetnih zahtev in notranjih virov, ki se morajo nameniti za obravnavanje nedonosnih kreditov. To prispeva k pomanjkanju zaupanja v sposobnost uveljavljanja pravic iz naslova zavarovanja s premoženjem v različnih državah članicah in lahko privede do višjih stroškov izposojanja, ker so ti povezani s sedežem kreditorejmalca in ne z njegovo dejansko kreditno sposobnostjo. Zato je potreben nov skupni postopek za enotni trg, bančno unijo in unijo kapitalskih trgov, treba pa je zagotoviti, da lahko kreditne institucije in podjetja, ki imajo dovoljenje za izdajanje kreditov s sklepanjem zavarovanih kreditnih pogodb, v vseh državah članicah izvršujejo te pogodbe z učinkovitimi in hitrimi izvensodnimi mehanizmi za uveljavljanje pravic.
- (43) Da bi se zaščitilo potrošnike, bi bilo treba kreditne pogodbe, sklenjene s potrošniki, izločiti iz področja uporabe mehanizma za pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz te direktive. Prav tako se zaradi zaščite samostojnih podjetnikov ta mehanizem ne bi smel uporabljati za kreditne pogodbe, zavarovane s premoženjem v obliki nepremičnine, ki je glavno prebivališče samostojnega podjetnika.
- (44) Ker je ta mehanizem za pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem prostovoljen instrument, ki je predmet dogovora med zavarovanim upnikom in poslovnim kreditorejmalcem, mora biti kreditorejmalec seznanjen o posledicah in pogojih, pod katerimi lahko upnik uporabi ta pospešeni postopek. Zato bi morali biti med kreditodajalcem in kreditorejmalcem določeni pogoji, in sicer v pisnem sporazumu ali v obliki notarsko overjenega dokumenta, če to zahteva nacionalna zakonodaja.
- (45) Da bi se zaščitilo poslovne kreditorejmalce, je primerno zagotoviti, da so vzpostavljeni ustrezni ukrepi za zagotovitev, da dajo kreditodajalci kreditorejmalcem na voljo razumno obdobje za izvršitev plačila, da bi se preprečilo tovrstno uveljavljanje pravic.
- (46) Za zagotovitev, da bo ta mehanizem pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem hiter in učinkovit instrument za poplačilo zneskov iz naslova zavarovanja, bi moral sporazum, s katerim se zavarovani upnik in poslovni kreditorejmalec dogovorita o tem instrumentu, vključevati neposredno izvršljiv naslov, ki je klavzula v sporazumu, ki omogoča neposredno uveljavljanje zavarovanja s premoženjem s postopkom pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja brez pridobitve izvršljivega naslova od sodišča
- (47) V državah članicah, v katerih se že uporabljajo postopki za izvensodno uveljavljanje pravic, so ti postopki povezani z elementi nacionalnega civilnega, gospodarskega, stvarnega, insolvenčnega in javnega prava, vrsta postopka za uveljavljanje pravic, ki

se lahko uporabi, pa je odvisna od vrste sredstva, zagotovljenega kot zavarovanje s premoženjem, pri čemer postopki za nepremičnine pogosto vključujejo strožje postopkovne elemente in minimalen sodni nadzor. Zato bi bilo treba državam članicam omogočiti prožnost pri odločanju o vrsti postopka za uveljavljanje pravic, ki je na voljo zavarovanim upnikom za namen tega pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem; to je lahko javna dražba ali zasebna prodaja, v nekaterih nacionalnih okvirih pa zaseg premoženja.

- (48) Da bi se zagotovilo, da se zavarovanemu upniku poplača samo tisto, kar mu je poslovni kreditojemalec dolžan po kreditni pogodbi, bi morale države članice zagotoviti, da je zavarovani upnik zavezan plačati poslovnemu kreditojemalcu morebitno pozitivno razliko med neporavnanim zneskom iz zavarovane kreditne pogodbe in izkupičkom od prodaje premoženja (po javni dražbi ali zasebni prodaji) ali, v primeru zasega, med neporavnanim zneskom in cenitvijo premoženja, ki se opravi za namene zasega. Primerno bi bilo, da je, kadar države članice določajo unovčenje zavarovanja s premoženjem v obliki zasega premoženja, pozitivna razlika, ki se mora izplačati kreditojemalcu, razlika med neporavnanim zneskom iz zavarovane kreditne pogodbe in vrednostjo premoženja, določeno s cenitvijo. Če se s tem pospešenim izvensodnim uveljavljanjem pravic poplača manj od neporavnane zneska iz zavarovane kreditne pogodbe, države članice strankama v zavarovani kreditni pogodbi ne bi smele preprečiti, da se izrecno dogovorita, da unovčenje zavarovanja s premoženjem s postopkom pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem zadošča za poplačilo kredita.
- (49) Države članice bi morale zagotoviti, da bi, kadar se zavarovana kreditna pogodba, ki omogoča pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem iz te direktive, prenese na tretjo osebo, ta tretja oseba pridobila pravico uporabiti ta mehanizem pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem pod istimi pogoji kot zavarovani upnik.
- (50) Da bi se zagotovila skladnost s predinsolvenčnimi in insolvenčnimi predpisi, bi morale države članice zagotoviti, da je, kadar se v zvezi s poslovnim kreditojemalcem začne postopek preventivnega prestrukturiranja, kot je določen v predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o preventivnem prestrukturiranju in drugi priložnosti³⁴, unovčenje zavarovanja s premoženjem v skladu s postopkom pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem pogojeno s prekinitvijo posameznih postopkov izvršbe v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo, s katero se prenaša navedena direktiva. V primeru postopkov zaradi insolventnosti, ki se začnejo v zvezi s poslovnim kreditojemalcem, bi moralo biti unovčenje zavarovanja s premoženjem v skladu s postopkom pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem prav tako pogojeno s prekinitvijo posameznih postopkov izvršbe v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo. Vprašanje, ali imajo zavarovani upniki v okviru tega pospešenega mehanizma prednostni dostop do zavarovanja s premoženjem tudi, ko se je postopek zaradi insolventnosti začel, bi morala obravnavati nacionalna zakonodaja.
- (51) Glede na omejeno razpoložljivost podatkov o številu izvensodnih postopkov, ki so jih kreditne institucije uporabile za poplačilo zneskov iz naslova zavarovanja s

³⁴ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o okvirih preventivnega prestrukturiranja, drugi priložnosti ter ukrepov za povečanje učinkovitosti postopkov prestrukturiranja, postopkov v primeru insolventnosti in postopkov za odpust dolgov ter spremembi Direktive 2012/30/EU, COM(2016) 723 final, 22. november 2016.

premoženjem v primeru neizpolnjevanja obveznosti kreditojemalca, bi bilo treba od nacionalnih pristojnih organov, ki nadzirajo kreditne institucije, zahtevati, da zbirajo informacije o številu zavarovanih kreditnih pogodb, pri katerih se pogodbene pravice uveljavljajo s postopkom pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem, ter o časovnih okvirih za tako uveljavljanje. Da bi bolje razumeli učinkovitost izvajanja postopka pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja v Uniji, bi morale države članice Komisiji zagotavljati letne statistične podatke o teh zadevah, in sicer od enega leta po datumu začetka izvajanja te direktive.

- (52) Brez poseganja v predpogodbene obveznosti v skladu z Direktivo 2014/17/EU, Direktivo 2008/48/ES ter Direktivo 93/13/EGS in da bi se zagotovila visoka raven varstva potrošnikov, bi bilo treba potrošniku pravočasno in pred kakršnimi koli spremembami pogojev kreditne pogodbe predložiti jasen in izčrpen seznam vseh takih sprememb ter ga seznaniti s časom njihove uvedbe in potrebnimi podrobnostmi, pa tudi z imenom in naslovom nacionalnega organa, pri katerem lahko vloži pritožbo.
- (53) Ker bo uspešnost sekundarnih trgov za kredite v veliki meri odvisna od dobrega ugleda vpletenih subjektov, bi morali skrbniki kreditov vzpostaviti učinkovit mehanizem za obravnavanje pritožb kreditojemalcev. Države članice bi morale zagotoviti, da imajo organi, pristojni za nadzor kupcev kreditov in skrbnikov kreditov, učinkovite in dostopne postopke za obravnavanje pritožb kreditojemalcev.
- (54) V zvezi z obdelavo osebnih podatkov se za namene te direktive uporabljajo določbe Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta³⁵ in Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta³⁶. Zlasti kadar se osebni podatki obdelujejo za namene te direktive, bi bilo treba določiti natančen namen, navesti zadevno pravno podlago in upoštevati ustrezne varnostne zahteve, določene v Uredbi (EU) 2016/679, ter spoštovati načela potrebnosti, sorazmernosti, omejitve namena in sorazmernega obdobja hrambe podatkov. Poleg tega bi morali imeti vsi sistemi za obdelavo osebnih podatkov, ki se razvijajo in uporabljajo v okviru te direktive, vgrajene funkcije za varstvo podatkov in slednje zagotavljati privzeto. Prav tako bi morala biti upravno sodelovanje in vzajemna pomoč med pristojnimi organi držav članic skladna s predpisi o varstvu osebnih podatkov iz Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ter nacionalnimi predpisi o varstvu podatkov, s katerimi se izvaja zakonodaja Unije.
- (55) Da bi se zagotovilo, da se raven varstva potrošnikov v primeru odstopa kreditodajalčevih pravic na tretjo osebo na podlagi pogodbe o hipotekarnem kreditu ali same pogodbe ne spremeni, bi bilo treba sprejeti spremembo Direktive 2014/17/EU, s katero bi se določilo, da je v primeru prenosa kredita, ki ga zajema navedena direktiva, potrošnik upravičen, da proti kupcu kreditov uveljavlja ugovore, ki jih je imel na voljo zoper prvotnega kreditodajalca, in da je obveščen o odstopu.
- (56) Države članice so se v skladu s skupno politično izjavo držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih z dne 28. septembra 2011 zavezale, da bodo v upravičenih primerih uradnemu obvestilu o svojih ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med sestavnimi deli direktive in

³⁵ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

³⁶ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takšnih dokumentov v primeru te direktive upravičeno –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Naslov I

Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

Člen 1

Predmet urejanja

Ta direktiva določa skupni okvir in zahteve za:

- (a) skrbnike kreditov, ki delujejo v imenu kreditne institucije ali kupca kreditov v zvezi s kreditno pogodbo, ki jo izda kreditna institucija ali njena podrejena družba;
- (b) kupce kreditov v zvezi s kreditno pogodbo, ki jo izda kreditna institucija ali njena podrejena družba;
- (c) dopolnilen skupni mehanizem pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem v zvezi z zavarovanimi kreditnimi pogodbami, sklenjenimi med kreditodajalci in poslovnimi kreditorejmalci, ki so zavarovane s premoženjem.

Člen 2

Področje uporabe

1. Členi 3 do 22 in členi 34 do 43 te direktive se uporabljajo za:
 - (a) skrbnika kreditov pri kreditni pogodbi, ki jo izda kreditna institucija s sedežem v Uniji ali njena podrejena družba s sedežem v Uniji, ki deluje v imenu kreditodajalca v skladu z veljavno zakonodajo Unije ali nacionalnimi zakoni;
 - (b) kupca kreditov pri kreditni pogodbi, ki jo izda kreditna institucija s sedežem v Uniji ali njena podrejena družba s sedežem v Uniji, pri čemer kupec kreditov prevzame obveze kreditodajalca iz kreditne pogodbe v skladu z veljavno zakonodajo Unije ali nacionalnimi zakoni.
2. Členi 3, 23 do 33 in 39 do 43 te direktive se uporabljajo za zavarovane kreditne pogodbe, sklenjene med kreditodajalci in poslovnimi kreditorejmalci, ki so zavarovane s kakršnim koli premičnim ali nepremičnim premoženjem v lasti poslovnega kreditorejmalca, ki je bilo kreditodajalcu predloženo kot zavarovanje za odplačilo terjatev, ki izhajajo iz zavarovane kreditne pogodbe.
3. Ta direktiva ne vpliva na zaščito potrošnikov, zagotovljeno v skladu z Direktivo 2014/17/EU, Direktivo 2008/48/ES in Direktivo Sveta 93/13/EGS in nacionalnimi predpisi, s katerimi se prenašajo, v zvezi s kreditnimi pogodbami, ki spadajo v njihovo področje uporabe.
4. Členi 3 do 22 in 34 do 43 te direktive se ne uporabljajo za naslednje:

- (a) servisiranje kreditne pogodbe, ki jo izvaja kreditna institucija s sedežem v Uniji ali njena podrejena družba s sedežem v Uniji;
 - (b) servisiranje kreditne pogodbe, ki je ni izdala kreditna institucija s sedežem v Uniji ali njena podrejena družba s sedežem v Uniji, razen če se izdana kreditna pogodba nadomesti s kreditno pogodbo, izdano s strani take institucije ali njene podrejene družbe;
 - (c) odkup kreditne pogodbe s strani kreditne institucije s sedežem v Uniji ali njene podrejene družbe s sedežem v Uniji;
 - (d) prenos kreditnih pogodb, prenesenih pred datumom iz drugega pododstavka člena 41(2).
5. Členi 3, 23 do 33 in 34 do 43 te direktive se ne uporabljajo za:
- (a) zavarovane kreditne pogodbe, sklenjene med kreditodajalci in kreditojemalci, ki so potrošniki, kot so opredeljeni v točki (a) člena 3 Direktive 2008/48/ES;
 - (b) zavarovane kreditne pogodbe, sklenjene med kreditodajalci in poslovnimi kreditojemalci, ki so neprofitne ustanove;
 - (c) zavarovane kreditne pogodbe, sklenjene med kreditodajalci in poslovnimi kreditojemalci, ki so zavarovane z naslednjimi vrstami zavarovanja s premoženjem:
 - (i) dogovori o finančnem zavarovanju, kot so opredeljeni v členu 2(1)(a) Direktive 2002/47/ES³⁷;
 - (ii) stanovanjskimi nepremičninami, ki so glavno prebivališče poslovnega kreditojemalca.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „kreditna institucija“ pomeni kreditno institucijo, kot je opredeljena v točki 1 člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013³⁸;
- (2) „kreditodajalec“ pomeni kreditno institucijo ali katero koli drugo pravno osebo, ki je izdala kredit v okviru svoje dejavnosti, poslovanja ali poklica, ali kupca kreditov;
- (3) „kreditojemalec“ pomeni pravno ali fizično osebo, ki je sklenila kreditno pogodbo s kreditodajalcem;
- (4) „poslovni kreditojemalec“ pomeni pravno ali fizično osebo, razen potrošnika, ki je sklenila kreditno pogodbo s kreditodajalcem;
- (5) „kreditna pogodba“ pomeni pogodbo, kot je prvotno izdana, spremenjena ali nadomeščena, s katero kreditodajalec odobri kredit v obliki odloženega plačila,

³⁷ Direktiva 2002/47/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. junija 2002 o dogovorih o finančnem zavarovanju (UL L 168, 27.6.2002, str. 43).

³⁸ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

posojila ali drugega podobnega finančnega dogovora ali pa obljubi, da bo to storil;

- (6) „zavarovana kreditna pogodba“ pomeni kreditno pogodbo, ki jo sklene kreditna institucija ali drugo podjetje z dovoljenjem za izdajanje kredita, ki je zavarovana z eno od naslednjih oblik zavarovanja s premoženjem:
 - (a) hipoteko, zastavno pravico, pravico do zasega ali drugo primerljivo zavarovalno pravico, ki se običajno uporablja v državi članici za nepremičnine;
 - (b) zastavo, zastavno pravico, pravico do zasega ali drugo primerljivo zavarovalno pravico, ki se običajno uporablja v državi članici za premičnine;
- (7) „kupec kreditov“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, razen kreditne institucije ali podrejene družbe kreditne institucije, ki odkupi kreditno pogodbo v okviru svoje dejavnosti, poslovanja ali poklica;
- (8) „skrbnik kreditov“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, razen kreditne institucije ali njenih podrejenih družb, ki v imenu kreditodajalca izvaja eno ali več od naslednjih dejavnosti:
 - (a) spremlja izvajanje kreditne pogodbe;
 - (b) zbira in upravlja informacije o statusu kreditne pogodbe, kreditojemalca in zavarovanja s premoženjem, s katerim je zavarovana kreditna pogodba;
 - (c) kreditojemalca obvešča o vseh spremembah obrestnih mer, stroškov ali plačil, zapadlih v skladu s kreditno pogodbo;
 - (d) v imenu kreditodajalca uveljavlja pravice in obveznosti v skladu s kreditno pogodbo, vključno z upravljanjem odplačil;
 - (e) s kreditojemalci se ponovno pogaja o pogojih kreditne pogodbe, če ti niso „kreditni posrednik“, kot je opredeljen v členu 4(5) Direktive 2014/17/EU ali členu 3(f) Direktive 2008/48/ES;
 - (f) obravnava pritožbe kreditojemalcev.
- (9) „matična država članica“ pomeni državo članico, v kateri ima skrbnik kreditov prebivališče ali sedež;
- (10) „država članica gostiteljica“ pomeni državo članico, ki ni matična država članica in v kateri je skrbnik kreditov ustanovil podružnico, imenoval zastopnika ali opravlja storitve;
- (11) „potrošnik“ pomeni potrošnika, kot je opredeljen v točki (a) člena 3 Direktive 2008/48/ES.

Naslov II

Skrbniki kreditov

Poglavje I

Dovoljenje skrbnikov kreditov

Člen 4

Splošne zahteve

1. Države članice od skrbnika kreditov zahtevajo, da pridobi dovoljenje v matični državi članici, preden začne opravljati dejavnosti na njenem ozemlju, v skladu z zahtevami, določenimi v nacionalnih predpisih, s katerimi se prenaša ta direktiva.
2. Države članice pooblastilo za izdajanje takih dovoljenj prenesejo na pristojne organe, določene v skladu s členom 20(3).

Člen 5

Zahteve za izdajo dovoljenja

1. Države članice določijo naslednje zahteve za izdajo dovoljenja iz člena 4(1):
 - (a) vložnik je državljan Unije ali pravna oseba iz člena 54 Pogodbe o delovanju Evropske unije;
 - (b) če je vložnik pravna oseba, za člane njenega organa vodenja ali upravljanja in za osebe, ki imajo kvalificirane deleže v vložniku v smislu točke 36 člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013, oziroma za vložnike, ki so fizične osebe, velja naslednje:
 - (i) imajo dovolj dober ugled;
 - (ii) niso vpisani v kazensko evidenco ali v drug enakovreden nacionalni register, kar zadeva huda kazniva dejanja, povezana s premoženjem, finančnimi dejavnostmi ali telesno celovitostjo;
 - (iii) trenutno niso v postopku zaradi insolventnosti in v preteklosti niso razglasili stečaja, razen če jim je bil povrnjen prvotni status v skladu z nacionalno zakonodajo;
 - (c) vložnik ima vzpostavljene ustrezne ureditve upravljanja in mehanizme notranjega nadzora, ki zagotavljajo spoštovanje pravic kreditojemalca ter spoštovanje pravil o varstvu osebnih podatkov v skladu z zakonodajo, ki ureja kreditno pogodbo;
 - (d) vložnik uporablja ustrezno politiko za zagotovitev poštenega in vestnega obravnavanja kreditojemalcev, vključno z upoštevanjem njihovega finančnega položaja in, kadar je na voljo, potrebo, da se take kreditojemalce napoti na svetovanje v zvezi z dolgom ali socialne storitve;
 - (e) vložnik ima vzpostavljene ustrezne in posebne notranje postopke, ki zagotavljajo evidentiranje in obravnavo pritožb kreditojemalcev.

2. Pristojni organi matične države članice zavrnejo izdajo dovoljenja iz člena 4(1), če vložnik ne izpolnjuje zahtev iz odstavka 1.

Člen 6

Postopek za izdajo ali zavrnitev dovoljenja

1. Države članice določijo postopek za izdajo dovoljenja skrbnikom kreditov, ki vložniku omogočajo predložitev vloge in zagotovitev vseh informacij, ki jih pristojni organ matične države članice potrebuje, da lahko preveri, ali vložnik izpolnjuje vse pogoje, določene v nacionalnih ukrepih za prenos člena 5(1).
2. Vlogi za pridobitev dovoljenja iz odstavka 1 je priloženo naslednje:
 - (a) dokazila o pravnem statusu vložnika in njegov akt o ustanovitvi, kjer je ustrezno;
 - (b) naslov glavnega ali statutarnega sedeža vložnika;
 - (c) identiteta članov vložnikovega organa vodenja ali upravljanja, ki imajo kvalificirane deleže v smislu točke 36 člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013;
 - (d) dokaze, da vložnik in osebe iz točke (c) tega člena, izpolnjujejo pogoje iz člena 5(1)(b);
 - (e) dokaze o ureditvah upravljanja in mehanizmih notranjega nadzora iz člena 5(1)(c);
 - (f) dokaze o uporabi politike iz člena 5(1)(d);
 - (g) dokaze o notranjih postopkih iz člena 5(1)(e);
 - (h) morebitne pogodbe o zunanjem izvajanju storitev iz člena 10(1).
3. Države članice zagotovijo, da pristojni organi matične države članice v 20 delovnih dneh od prejema vloge za pridobitev dovoljenja ocenijo, ali je ta vloga popolna. Če se vloga oceni za nepopolno, pristojni organi določijo rok, do katerega mora vložnik predložiti vse nadaljnje dodatne informacije in vložnika obvestijo, ko smatrajo, da je vloga popolna.
4. Države članice zagotovijo, da pristojni organi matične države članice v 30 delovnih dneh od datuma prejema popolne vloge ocenijo, ali vložnik izpolnjuje nacionalne predpise, s katerimi se prenaša ta direktiva. Pristojni organi po zaključku ocene sprejmejo v celoti utemeljeno odločitev o izdaji ali zavrnitvi dovoljenja, o kateri vložnika uradno obvestijo v petih delovnih dneh.
5. Države članice zagotovijo, da ima vložnik pravico do pritožbe pred sodiščem, če se pristojni organi matične države članice odločijo zavrniti vlogo za pridobitev dovoljenja v skladu s členom 5(2) ali če pristojni organi v zvezi z vlogo za pridobitev dovoljenja v šestih mesecih od predložitve popolne vloge ne sprejmejo nobene odločitve.

Člen 7

Odvzem dovoljenja

1. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni organi matične države članice skrbniku kreditov odvzamejo izdano dovoljenje, kadar tak skrbnik kreditov:

- (a) ne uporabi dovoljenja v 12 mesecih od njegove izdaje;
 - (b) se izrecno odreče dovoljenju;
 - (c) preneha izvajati storitve servisiranja kredita za več kot šest mesecev;
 - (d) je pridobil dovoljenje na podlagi neresničnih izjav ali na kakršen koli drug nedovoljen način;
 - (e) ne izpolnjuje več pogojev iz člena 5(1);
 - (f) resno prekrši veljavna pravila, vključno s predpisi nacionalne zakonodaje, s katerimi se prenaša ta direktiva.
2. Če se dovoljenje odvzame v skladu z odstavkom 1, države članice zagotovijo, da pristojni organi matične države članice nemudoma obvestijo pristojne organe v državah članicah gostiteljicah, če skrbnik kreditov opravlja storitve v skladu s členom 11.

Člen 8

Register skrbnikov kreditov z dovoljenjem

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi vzpostavijo in vzdržujejo nacionalni register vseh skrbnikov kreditov z dovoljenjem za opravljanje storitev na njihovem ozemlju, vključno z skrbniki kreditov, ki opravljajo storitve v skladu s členom 11.
2. Ta register je javno dostopen prek spleta in se redno posodablja.
3. Če se je dovoljenje odvzelo, pristojni organi brez odlašanja posodobijo register.

Člen 9

Pogodbeno razmerje med skrbnikom kreditov in kreditodajalcem

1. Države članice zagotovijo, da skrbnik kreditov svoje storitve v zvezi z upravljanjem in izvrševanjem kreditne pogodbe opravlja na podlagi pisnega sporazuma s kreditodajalcem.
2. V sporazumu iz odstavka 1 je določeno naslednje:
 - (a) podroben opis dejavnosti servisiranja kredita, ki jih bo izvajal skrbnik kreditov;
 - (b) višina nadomestila, ki ga prejme skrbnik kreditov, ali način, na katerega se izračuna nadomestilo;
 - (c) obseg, v katerem lahko skrbnik kreditov zastopa kreditodajalca v odnosu do kreditojemalca;
 - (d) zaveza obeh strank, da bosta spoštovali zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo, ki velja za kreditno pogodbo, vključno v zvezi z varstvom potrošnikov.
3. Države članice zagotovijo, da skrbnik kreditov vsaj 10 let od datuma sporazuma iz odstavka 1 vodi in vzdržuje naslednje evidence:
 - (a) vso korespondenco s kreditodajalcem in kreditojemalcem;
 - (b) vsa navodila, prejeta od kreditodajalca v zvezi z vsako kreditno pogodbo, ki jo upravlja in izvršuje v imenu kreditodajalca.

4. Države članice zagotovijo, da skrbnik kreditov evidence iz odstavka 3 da na voljo pristojni organom, če to zahtevajo.

Člen 10

Oddajanje dejavnosti skrbnika kreditov v zunanje izvajanje

1. Države članice zagotovijo, da kadar skrbnik kreditov uporablja tretjo osebo za izvajanje dejavnosti, ki bi jih sicer izvajal ta skrbnik kreditov (v nadaljnjem besedilu: ponudnik storitev servisiranja kreditov), skrbnik kreditov ostane v celoti odgovoren za spoštovanje vseh obveznosti iz nacionalnih predpisov, s katerimi se prenaša ta direktiva. Za zunanje izvajanje teh dejavnosti servisiranja kreditov veljajo naslednji pogoji:
 - (a) sklene se pisni sporazum o zunanjem izvajanju med skrbnikom kreditov in ponudnikom storitev servisiranja kreditov, v skladu s katerim je slednji obvezan spoštovati relevantno zakonodajo Unije ali nacionalne zakone, ki se uporabljajo za kreditno pogodbo;
 - (b) obveznosti skrbnikov kreditov v skladu s to direktivo se ne smejo prenašati;
 - (c) pogodbeno razmerje in obveznosti skrbnika kreditov do njegovih strank se ne spremenijo;
 - (d) pogoji za pridobitev dovoljenja kot skrbnik kreditov iz člena 5(1) niso spremenjeni;
 - (e) oddajanje v zunanje izvajanje ponudniku storitev servisiranja kreditov nadzornim organom ne preprečuje nadzora skrbnika kreditov v skladu s členoma 12 in 20;
 - (f) skrbnik kreditov ima neposreden dostop do vseh relevantnih informacij v zvezi s storitvami, oddanimi v zunanje izvajanje ponudniku storitev servisiranja kreditov;
 - (g) skrbnik kreditov ohrani strokovno znanje in vire, ki mu omogočajo, da lahko po prenehanju sporazuma o zunanjem izvajanju sam izvaja oddane storitve.
2. Države članice zagotovijo, da skrbnik kreditov vsaj 10 let od datuma sporazuma iz odstavka 1 vodi in vzdržuje evidence o vseh navodilih, posredovanih ponudniku storitev servisiranja kreditov.
3. Države članice zagotovijo, da skrbnik kreditov in ponudnik storitev servisiranja kreditov informacije iz odstavka 2 dasta na voljo pristojni organom, če to zahtevajo.

Poglavje II

Čezmejno servisiranje kreditov

Člen 11

Svoboda opravljanja storitev servisiranja kreditov v državi članici gostiteljici

1. Države članice zagotovijo, da ima skrbnik kreditov, ki je v matični državi članici pridobil dovoljenje v skladu s členom 5, pravico, da v Uniji opravlja tiste storitve, ki jih zajema to dovoljenje.

2. Države članice zagotovijo, da kadar namerava skrbnik kreditov, ki ima v matični državi članici dovoljenje v skladu s členom 5, opravljati storitve v državi članici gostiteljici, pristojnemu organu matične države članice predloži naslednje informacije:
 - (a) državo članico gostiteljico, v kateri namerava skrbnik kreditov opravljati storitve;
 - (b) če je smiselno, naslov podružnice, ustanovljene v državi članici gostiteljici;
 - (c) če je smiselno, ime in naslov zastopnika, imenovanega v državi članici gostiteljici;
 - (d) identiteto oseb, odgovornih za upravljanje v zvezi z opravljanjem dejavnosti servisiranja kreditov v državi članici gostiteljici;
 - (e) odvisno od primera, podrobnosti o ukrepih, sprejetih za prilagoditev notranjih postopkov, ureditev upravljanja in mehanizmov notranjega nadzora za zagotovitev skladnosti z zakonodajo, ki se uporablja za kreditno pogodbo.
3. Pristojni organi matične države članice v 30 delovnih dneh po prejemu informacij iz odstavka 2 te informacije sporočijo pristojnim organom države članice gostiteljice, ki njihov prejem brez odlašanja potrdijo. Pristojni organi matične države članice o tej potrditvi prejema nato obvestijo skrbnika kreditov.
4. Države članice zagotovijo, da ima skrbnik kreditov pravico do pritožbe pred sodiščem, če pristojni organi matične države članice ne sporočijo navedenih informacij.
5. Države članice zagotovijo, da ko pristojni organi matične države članice sporočijo informacije iz odstavka 2, lahko skrbnik kreditov začne opravljati storitve v državi članici gostiteljici v tistem od spodnjih trenutkov, ki nastopi prej:
 - (a) prejem sporočila od pristojnih organov v državi članici gostiteljici, s katerim potrdijo prejem sporočila iz odstavka 3;
 - (b) ob odsotnosti kakršnega koli sporočila iz točke (a) po preteku dveh mesecev od datuma, ko so se sporočile informacije iz odstavka 3.
6. Države članice zagotovijo, da skrbnik kreditov pristojni organ matične države članice obvesti o spremembi, do katere je prišlo po sporočitvi informacij v skladu z odstavkom 3, po postopku iz odstavkov 3 do 5.
7. Države članice zagotovijo, da pristojni organi države članice gostiteljice v registru iz člena 8 evidentirajo skrbnike kreditov, ki imajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti servisiranja kreditov na njihovem ozemlju, in podatek o njihovi matični državi članici.

Člen 12

Nadzor skrbnikov kreditov, ki opravljajo čezmejne storitve

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi matične države članice pregledajo in ocenijo, ali skrbnik kreditov, ki opravlja storitve v državi članici gostiteljici, nenehno izpolnjuje zahteve iz te direktive.
2. Države članice zagotovijo, da imajo pristojni organi matične države članice pooblastilo za nadzor, preiskovanje in nalaganje upravnih sankcij ali kazni in

popravnih ukrepov skrbnikom kreditov v zvezi z njihovimi dejavnostmi v državi članici gostiteljici.

3. Države članice zagotovijo, da pristojni organi matične države članice pristojnim organom države članice gostiteljice sporočijo ukrepe, sprejete v zvezi s skrbnikom kreditov.
4. Države članice zagotovijo, da kadar je skrbnik kreditov, ki ima prebivališče ali sedež v matični državi članici, ustanovil podružnico ali imenoval zastopnika v državi članici gostiteljici, pristojni organi matične države članice in pristojni organi države članice gostiteljice tesno sodelujejo pri izvajanju svojih nalog in dolžnosti, določenih v tej direktivi, zlasti pri izvajanju preverjanj, preiskav in inšpekcijskih pregledov na kraju samem v tej podružnici ali v zvezi s tem agentom.
5. Države članice zagotovijo, da pristojni organi matične države članice pri izvajanju svojih nalog in dolžnosti, določenih v tej direktivi, zaprosijo pristojne organe države članice gostiteljice za pomoč pri izvajanju inšpekcijskih pregledov na kraju samem v podružnici, ustanovljeni v, ali pri agentu, imenovanem v državi članici gostiteljici.
6. Države članice zagotovijo tudi, da imajo pristojni organi države članice gostiteljice pravico, da se odločijo o najprimernejših ukrepih, ki se sprejmejo v vsakem posameznem primeru, s katerimi ustrezajo prošnji za pomoč pristojnih organov matične države članice.
7. Če se pristojni organi države članice gostiteljice odločijo izvesti inšpekcijske preglede na kraju samem v imenu pristojnih organov matične države članice, o njihovih rezultatih brez odlašanja obvestijo pristojne organe matične države članice.
8. Pristojni organi države članice gostiteljice lahko na lastno pobudo izvajajo preverjanja, inšpekcije in preiskave v zvezi z dejavnostmi servisiranja kreditov, ki jih na njenem ozemlju opravlja skrbnik kreditov z dovoljenjem v matični državi članici. Pristojni organi države članice gostiteljice rezultate teh preverjanj, inšpekcij in preiskav brez odlašanja posredujejo pristojnim organom matične države članice.
9. Države članice zagotovijo, da kadar imajo pristojni organi države članice gostiteljice dokaze, da skrbnik kreditov, ki opravlja storitve na njenem ozemlju v skladu s členom 11, krši obveznosti, ki izhajajo iz nacionalnih predpisov, s katerimi se prenaša ta direktiva, te dokaze posredujejo pristojnim organom matične države članice in zahtevajo, da ti sprejmejo ustrezne ukrepe.
10. Države članice zagotovijo, da pristojni organi matične države članice pristojnim organom države članice gostiteljice, ki je posredovala dokaze, najpozneje v dveh mesecih od zahtevka iz odstavka 8, sporočijo podrobnosti o vseh upravnih ali drugih postopkih, začelih v zvezi z dokazi, ki jih je predložila država članica gostiteljica, ali o sankcijah ali kaznih in popravnih ukrepih, naloženih skrbniku kreditov, ali pa utemeljeno odločitev, zakaj niso bili sprejeti nobeni ukrepi. Če je bil začel postopek, pristojni organi matične države članice redno obveščajo pristojne organe države članice gostiteljice o njegovem poteku.
11. Države članice zagotovijo, da kadar kljub temu, da je bila matična država članica obveščena, niso bili v razumnem roku sprejeti nobeni ukrepi, ali pa kljub sprejetim ukrepom s strani pristojnih organov matične države članice ali v nujnem primeru skrbnik kreditov še naprej krši obveznosti iz te direktive, imajo pristojni organi države članice gostiteljice pravico sprejeti ustrezne upravne sankcije ali kazni in popravne ukrepe, da zagotovijo spoštovanje določb te direktive na svojem ozemlju, po tem ko so o tem brez odlašanja obvestili pristojne organe matične države članice.

Naslov III

Kupci kreditov

Člen 13

Pravica do prejetanja informacij o kreditni pogodbi

1. Države članice zagotovijo, da kreditodajalec kupcu kreditov zagotovi vse potrebne informacije, da mu omogoči oceno vrednosti kreditne pogodbe in verjetnost poplačila zneskov iz te pogodbe, preden sklene pogodbo o prenosu te kreditne pogodbe.
2. Države članice od kreditne institucije ali podrejene družbe kreditne institucije, ki prenese kreditno pogodbo na kupca kredita, zahtevajo, da pristojnim organom, določenim v skladu s členom 20(3) te direktive in členom 4 Direktive 2013/36/EU³⁹, sporoči naslednje:
 - (a) vrsto sredstva, s katerim je zavarovana kreditna pogodba, vključno z informacijami o tem, ali je kreditna pogodba sklenjena s potrošniki;
 - (b) vrednost kreditne pogodbe;
 - (c) identiteto in naslov kreditojemalca ter kupca kredita in, če je smiselno, njegovega zastopnika, imenovanega v skladu s členom 17.
3. Pristojni organi iz odstavka 2 pristojnim organom države članice, v kateri ima sedež kupec kreditov ali njegov zastopnik, imenovan v skladu s členom 17, in države članice, v kateri ima sedež ali prebivališče kreditojemalec, brez odlašanja sporočijo informacije iz navedenega odstavka in vse druge informacije, ki so po njihovem mnenju potrebne za izvajanje nalog teh organov v skladu s to direktivo.
4. Določbe iz odstavkov 1, 2 in 3 se izvajajo v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 in Uredbo (ES) št. 45/2001.

Člen 14

Tehnični standardi za podatke o nedonosnih kreditih

1. EBA pripravi osnutek izvedbenih tehničnih standardov, ki določajo oblike, v katerih kreditodajalci, ki so kreditne institucije, zagotavljajo informacije iz člena 13(1), da se kupcem kreditov zagotovijo podrobne informacije o njihovih kreditnih izpostavljenostih v trgovalni knjigi, na podlagi katerih lahko opravijo preverjanje, finančni skrbni pregled in vrednotenje kreditne pogodbe.
2. EBA ta osnutek izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do [31. decembra 2018].

³⁹ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338)

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje izvedbenih tehničnih standardov iz odstavka 1 v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁰.

Člen 15

Obveznosti kupcev kreditov

1. Države članice zagotovijo, da zastopnik kupca kreditov iz člena 17(1) imenuje kreditno institucijo s sedežem v Uniji, njeno podrejeno družbo s sedežem v Uniji ali skrbnika kreditov, ki ima dovoljenje, za izvajanje dejavnosti servisiranja kreditov v zvezi s kreditnimi pogodbami, sklenjenimi s potrošniki.
2. Države članice zagotovijo, da za kupca kreditov ne veljajo nobene dodatne zahteve za odkup kreditnih pogodb poleg nacionalnih ukrepov, s katerimi se prenaša ta direktiva.

Člen 16

Uporaba skrbnikov kreditov, kreditnih institucij ali njihovih podrejenih družb

1. Države članice od kupca kreditov oziroma, kadar je smiselno, njegovega zastopnika, imenovanega v skladu s členom 17, zahtevajo, da pristojnim organom države članice, v kateri ima kupec kreditov ali njegov zastopnik prebivališče ali sedež, sporoči identiteto in naslov kreditne institucije, njene podrejene družbe ali skrbnika kreditov, ki ga je najel za izvajanje dejavnosti servisiranja kreditov v zvezi s preneseno kreditno pogodbo.
2. Če kupec kreditov ali zastopnik, imenovan v skladu s členom 17, najame drugo kreditno institucijo ali podrejeno družbo za servisiranje kredita ali drugega skrbnika kreditov, to vsaj dva tedna pred spremembo sporoči pristojnim organom iz odstavka 1, pri čemer navede identiteto in naslov nove kreditne institucije, njene podrejene družbe ali skrbnika kreditov, ki ga je najel za izvajanje dejavnosti servisiranja kreditov v zvezi s preneseno kreditno pogodbo.
3. Države članice od pristojnih organov države članice, v kateri ima kupec kreditov oziroma, kadar je smiselno, njegov zastopnik, imenovan v skladu s členom 17, prebivališče ali sedež, zahtevajo, da pristojnim organom, odgovornim za nadzor kreditne institucije, njene podrejene družbe ali skrbnika kreditov iz odstavkov 1 in 2, brez nepotrebne odlašanja sporoči informacije, prejete v skladu s členom 13(3).

Člen 17

Zastopnik kupcev kreditov, ki nimajo sedeža v Uniji

1. Države članice določijo, da kadar se sklene prenos kreditne pogodbe, kupec kredita, ki nima prebivališča ali sedeža v Uniji, pisno imenuje zastopnika, ki ima prebivališče ali sedež v Uniji.
2. Pristojni organi se poleg ali namesto na kupca kreditov obrnejo na zastopnika iz odstavka 1 pri vseh vprašanjih, povezanih z nenehnim izpolnjevanjem zahtev iz te

⁴⁰ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

direktive, zastopnik pa je v celoti odgovoren za izpolnjevanje obvez, naloženih kupcu kreditov v skladu z nacionalnimi predpisi, s katerimi se prenaša ta direktiva.

Člen 18

Kupci kreditov, ki neposredno izvršujejo kreditno pogodbo

1. Države članice zagotovijo, da kupec kreditov oziroma, kadar je smiselno, njegov zastopnik, imenovan v skladu s členom 17, pristojnim organom države članice, v kateri ima kupec kreditov ali, kadar je smiselno, njegov zastopnik prebivališče ali sedež, sporoči, da namerava neposredno izvrševati kreditno pogodbo, pri čemer navede naslednje informacije:
 - (a) vrsto sredstva, s katerim je zavarovana kreditna pogodba, vključno z informacijami o tem, ali je kreditna pogodba sklenjena s potrošniki;
 - (b) vrednost kreditne pogodbe;
 - (c) identiteto in naslov kreditojemalca ter kupca kredita ali njegovega zastopnika, imenovanega v skladu s členom 17.
2. Države članice zahtevajo, da pristojni organi iz odstavka 1 brez nepotrebne odlašanja posredujejo informacije, prejete v skladu z odstavkom 1, pristojnim organom države članice, v kateri ima kreditojemalec sedež.

Člen 19

Prenos kreditne pogodbe s strani kupca kredita

1. Države članice od kupca kreditov oziroma, kadar je smiselno, njegovega zastopnika, imenovanega v skladu s členom 17, ki kreditno pogodbo prenese na drugega kupca kreditov, zahtevajo, da pristojne organe iz člena 18(1) obvesti o prenosu, identiteti in naslovu novega kupca kreditov in, kadar je smiselno, njegovega zastopnika, imenovanega v skladu s členom 17.
2. Države članice zagotovijo, da pristojni organi iz odstavka 1 brez nepotrebne odlašanja posredujejo informacije, prejete v skladu s členom 13(3), pristojnim organom države članice, v kateri ima novi kreditodajalec ali, kadar je smiselno, njegov zastopnik prebivališče ali sedež.

NASLOV IV

Nadzor

Člen 20

Nadzor, ki ga izvajajo pristojni organi

1. Države članice zagotovijo, da skrbniki kreditov in, kadar je smiselno, ponudniki storitev servisiranja kreditov, ki so se jim dejavnosti oddale v zunanje izvajanje v skladu s členom 10, nenehno spoštujejo nacionalne predpise, s katerimi se prenaša ta direktiva, in zagotovijo, da te dejavnosti v zadostni meri nadzorujejo pristojni organi matične države članice, da se oceni spoštovanje predpisov.

2. Država članica, v kateri imajo kupci kreditov ali, kadar je smiselno, njihov zastopnik, imenovan v skladu s členom 17, prebivališče ali sedež, zagotovi, da so pristojni organi iz odstavka 1 odgovorni za nadzor na obveznostmi iz členov 15–19 v zvezi s kupci kreditov oziroma, kadar je smiselno, njihovimi zastopniki, imenovanimi v skladu s členom 17.
3. Države članice imenujejo pristojne organe, odgovorne za izvajanje nalog in dolžnosti v skladu z nacionalnimi predpisi, s katerimi se prenaša ta direktiva.
4. Če države članice v skladu z odstavkom 3 imenujejo več kot en pristojni organ, določijo njihove zadevne naloge.
5. Države članice zagotovijo, da so na voljo ustrezni ukrepi, ki pristojnim organom, imenovanim v skladu z odstavkom 3, omogočajo, da od kupcev kreditov ali njihovih zastopnikov, skrbnikov kreditov, ponudnikov storitev servisiranja kreditov, ki jim skrbnik kreditov v skladu s členom 10 odda določene dejavnosti v zunanje izvajanje, kreditojemalcev ter vseh drugih oseb ali javnih organov pridobijo informacije, potrebne za:
 - (a) ocenjevanje nenehnega izpolnjevanja zahtev iz nacionalnih predpisov, s katerimi se prenaša ta direktiva;
 - (b) preiskovanje možnih kršitev teh zahtev;
 - (c) nalaganje upravnih kazni in popravnih ukrepov v skladu s predpisi, s katerimi se prenaša člen 22.
6. Države članice zagotovijo, da imajo pristojni organi, imenovani v skladu z odstavkom 3, potrebno strokovno znanje, vire, operativno zmogljivost in pooblastila za izvajanje svojih nalog in dolžnosti, določenih v tej direktivi.

Člen 21

Nadzorna vloga in pooblastila pristojnih organov

1. Države članice zagotovijo, da prejmejo pristojni organi matične države članice, imenovani v skladu s členom 20(3), vsa nadzorna in preiskovalna pooblastila ter pooblastila za sankcioniranje, potrebna za izvajanje svojih nalog in dolžnosti iz te direktive, ki vključujejo:
 - (a) pooblastilo za izdajo ali zavrnitev dovoljenja v skladu s členom 5;
 - (b) pooblastilo za odvzem dovoljenja v skladu s členom 7;
 - (c) pooblastilo za izvajanje inšpekcijskih pregledov na kraju samem in drugih vrst inšpekcijskih pregledov;
 - (d) pooblastilo za nalaganje upravnih sankcij ali kazni in popravnih ukrepov v skladu s predpisi, s katerimi se prenaša člen 22;
 - (e) pooblastilo za pregled pogodb o zunanjem izvajanju, ki jih skrbniki kreditov sklenejo s ponudniki storitev servisiranja kreditov v skladu s členom 10(1).
2. Države članice zagotovijo, da pristojni organi matične države članice vsaj enkrat na leto ocenijo, kako skrbnik kreditov izvaja zahteve iz točk (c), (d) in (e) člena 5(1).
3. Države članice določijo obseg ocene iz odstavka 2, pri čemer upoštevajo velikost, naravo, obseg in zapletenost dejavnosti zadevnega skrbnika kreditov.

4. Pristojni organi matične države članice redno in vsaj enkrat na leto obvestijo pristojne organe države članice gostiteljice o rezultatih ocene iz odstavka 2, vključno s podrobnostmi o naloženih upravnih kaznih ali popravni ukrepih.
5. Države članice zagotovijo, da si pristojni organi matične države članice in pristojni organi države članice gostiteljice pri pripravi ocene iz odstavka 2 izmenjajo vse informacije, potrebne za izvajanje njihovih zadevnih nalog iz te direktive.
6. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni organ matične države članice od skrbnika kreditov, ponudnika storitev servisiranja kreditov ali kupca kreditov oziroma njegovega zastopnika, imenovanega v skladu s členom 17, ki ne izpolnjuje zahtev iz nacionalnih predpisov, s katerimi se prenaša ta direktiva, zahteva, da že v zgodnji fazi sprejme vse potrebne ukrepe ali korake za spoštovanje teh predpisov.

Člen 22

Upravne kazni in popravni ukrepi

1. Države članice določijo pravila glede ustreznih upravnih kazni in popravni ukrepov, ki se uporabijo vsaj v naslednjih primerih:
 - (a) skrbnik kreditov ne sklene pogodbe o zunanjem izvajanju ali pa sklene tako pogodbo, ki krši predpise, s katerimi se prenaša člen 10, ali pa ponudnik storitev servisiranja kreditov, ki so mu bile naloge oddane v zunanje izvajanje, resno prekrši veljavne pravne predpise, vključno z nacionalno zakonodajo, s katero se prenaša ta direktiva;
 - (b) ureditve upravljanja in mehanizmi notranjega nadzora skrbnika kreditov ne zagotavljajo spoštovanja pravic kreditojemalca in pravil o varstvu osebnih podatkov;
 - (c) politika skrbnika kreditov je nezadostna za ustrezno obravnavo kreditojemalcev, kot je določena v členu 5(1)(d);
 - (d) notranji postopki skrbnika kreditov ne zagotavljajo evidentiranja in obravnavanja pritožb kreditojemalcev v skladu z obveznostmi iz nacionalnih predpisov, s katerimi se prenaša ta direktiva;
 - (e) kupec kreditov ali, kadar je smiselno, njegov zastopnik, imenovan v skladu s členom 17, ne sporoči informacij, določenih v nacionalnih predpisih, s katerimi se prenašajo členi 16, 18 in 19;
 - (f) kupec kreditov ali, kadar je smiselno, njegov zastopnik, imenovan v skladu s členom 17, ne izpolnjuje zahteve iz nacionalnih predpisov, s katerimi se prenaša člen 15;
 - (g) kupec kreditov ne izpolnjuje zahteve iz nacionalnih predpisov, s katerimi se prenaša člen 17.
2. Kazni in ukrepi iz odstavka 1 so učinkoviti, sorazmerni in odvračilni ter vključujejo vsaj naslednje:
 - (a) odvzem dovoljenja za izvajanje dejavnosti kot skrbnik kreditov;
 - (b) odredbo, s katero se od skrbnika kreditov ali kupca kreditov oziroma, kadar je smiselno, njegovega zastopnika, imenovanega v skladu s členom 17, zahteva, da odpravi kršitev in preneha z ravnanjem ter tega ravnanja več ne ponovi;

- (c) upravne denarne kazni.
3. Države članice poleg tega zagotovijo učinkovito izvajanje upravnih kazni in popravni ukrepov.
 4. Države članice zagotovijo, da pristojni organi pri določanju vrste upravnih kazni ali drugih popravni ukrepov in zneska teh upravnih denarnih kazni upoštevajo vse naslednje okoliščine, kadar je smiselno:
 - (a) resnost in trajanje kršitve;
 - (b) raven odgovornosti skrbnika kreditov ali kupca kreditov oziroma, kadar je smiselno, njegovega zastopnika, imenovanega v skladu s členom 17, ki je odgovoren za kršitev;
 - (c) finančno trdnost skrbnika kreditov ali kupca kreditov, ki je odgovoren za kršitev, vključno glede na skupni promet pravne osebe ali letni dohodek fizične osebe;
 - (d) obseg pridobljenih dobičkov ali preprečenih izgub zaradi kršitve skrbnika kreditov ali kupca kreditov oziroma, kadar je smiselno, njegovega zastopnika, imenovanega v skladu s členom 17, ki je odgovoren za kršitev, če jih je mogoče določiti;
 - (e) izgube, ki so jih zaradi kršitve imele tretje osebe, če jih je mogoče določiti;
 - (f) raven sodelovanja skrbnika kreditov ali kupca kreditov, ki je odgovoren za kršitev, s pristojnimi organi;
 - (g) prejšnje kršitve skrbnika kreditov ali kupca kreditov oziroma, kadar je smiselno, njegovega zastopnika, imenovanega v skladu s členom 17, ki je odgovoren za kršitev;
 - (h) morebitne dejanske ali potencialne sistemske posledice kršitve.
 5. Kadar primeri iz odstavka 1 veljajo za pravne osebe, države članice tudi zagotovijo, da pristojni organi upravne kazni in popravne ukrepe iz odstavka 2 naložijo članom organa vodenja ali upravljanja in drugim posameznikom, ki so v skladu z nacionalno zakonodajo odgovorni za kršitev.
 6. Države članice zagotovijo, da pristojni organi pred sprejetjem odločitve o naložitvi upravnih kazni ali popravni ukrepov iz odstavka 2 tega člena, zadevnemu skrbniku kreditov ali kupcu kreditov oziroma, kadar je smiselno, njegovemu zastopniku, imenovanemu v skladu s členom 17, zagotovijo možnost, da se izjavi.
 7. Države članice zagotovijo, da je kakršna koli odločitev o naložitvi upravnih sankcij ali popravni ukrepov, določenih v odstavku 2, ustrezno obrazložena in da v zvezi z njo velja pravica do pritožbe.

NASLOV V

Pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem

Člen 23

Pogoji za prostovoljno uporabo pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem

1. Države članice zagotovijo, da lahko kreditodajalec uporabi mehanizem pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem, kadar so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (a) o mehanizmu sta se kreditodajalec in poslovni kreditojemalec sporazumela pisno ali v obliki notarskega zapisa, če se to zahteva v državi članici, v sporazumu pa je določen dogodek, ki povzroči uveljavitev pravic, in obdobje po tem dogodku, v katerem lahko poslovni kreditojemalec še izvrši plačilo, da prepreči izvršitev postopka pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem;
 - (b) poslovni kreditojemalec je bil pred sklenitvijo sporazuma iz točke (a) jasno obveščen o uporabi in posledicah pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem;
 - (c) kreditodajalec v 4 tednih od dogodka, ki povzroči uveljavitev pravic, ali v ustreznem daljšem obdobju, če se o tem dogovorita kreditodajalec in poslovni kreditojemalec, poslovnega kreditojemalca pisno obvesti o naslednjem:
 - (i) nameri kreditodajalca, da bo unovčil sredstva z mehanizmom pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem, s čimer bo izpolnil pogodbene obveznosti iz zavarovane kreditne pogodbe;
 - (ii) vrsti ukrepa za uveljavljanje pravic, ki se bo uporabil, iz členov 25 in 26;
 - (iii) obdobju za izvršitev plačila, preden se uporabi mehanizem pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem iz točke (a);
 - (iv) znesek neplačila zavarovane kreditne pogodbe, ki je zapadel v plačilo v skladu s pogodbenimi obveznostmi iz zavarovane kreditne pogodbe;
 - (d) poslovni kreditojemalec ni izvršil polnega plačila, kot je navedeno v kreditodajalčevem obvestilu iz točke (c).

Za namene odstavka 1 sporazum iz odstavka 1(a) vključuje neposredno izvršljiv naslov.

Za namene odstavka 1(a) lahko države članice določijo, da kadar je poslovni kreditojemalec plačal vsaj 85 % zneska zavarovane kreditne pogodbe, se lahko obdobje iz navedenega odstavka podaljša za vsaj šest mesecev.

2. Države članice zagotovijo, da poslovnemu kreditojemalcu od prejema obvestila iz odstavka 1(c) ni dovoljeno odtujiti sredstev, zagotovljenih kot zavarovanje s premoženjem, in da je na splošno dolžan sodelovati in predložiti vse ustrezne informacije, kadar so v skladu z odstavkom 1 izpolnjeni pogoji za izvršitev mehanizma pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem.
3. Države članice zagotovijo, da kreditodajalec poslovnemu kreditojemalcu omogoči razumno obdobje za izvršitev plačila in si v razumni meri prizadeva, da uporaba mehanizma pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem ne bi bila potrebna.

Člen 24

Uveljavljanje pravic

1. Države članice zagotovijo, da se lahko zavarovanje s premoženjem unovči v skladu s tem mehanizmom pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem.
2. Države članice omogočajo vsaj enega ali oba od naslednjih načinov za unovčenje zavarovanja s premoženjem iz odstavka 1 za vsako vrsto zavarovalne pravice in zavarovanja s premoženjem:
 - (a) javna dražba;
 - (b) zasebna prodaja.

Države članice lahko za vsakega od teh načinov določijo, da se po potrebi imenuje notar, sodni uradnik ali drug javni uradnik za zagotovitev učinkovitega in hitrega izplačila izkupičkov od prodaje ter prenosa zavarovanja s premoženjem na pridobitelja ali za varovanje pravic kreditojemalca.
3. Če države članice vzpostavijo postopek izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja v obliki zasega premoženja, pravico kreditodajalca, da zadrži sredstvo za namen polnega ali delnega pokritja obveznosti poslovnega kreditojemalca, ureja veljavna zakonodaja v vsaki državi članici. Države članice zagotovijo, da je v primeru zasega premoženja pozitivna razlika, ki se mora izplačati poslovnemu kreditojemalcu, razlika med neporavnanim zneskom iz zavarovane kreditne pogodbe in vrednostjo premoženja, določeno s cenitvijo.
4. Države članice za namene unovčenja iz odstavka 2 zagotovijo, da kreditodajalec organizira cenitev sredstev, da se določi pridržana cena v primeru javne dražbe ali zasebne prodaje, in da so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) kreditodajalec in poslovni kreditojemalec se dogovorita o cenilcu, ki se imenuje;
 - (b) cenitev opravi neodvisen cenilec;
 - (c) cenitev je poštena in realistična;
 - (d) cenitev se opravi posebej za namene unovčenja zavarovanja s premoženjem po dogodku, ki povzroči uveljavitev pravic iz zavarovanja;
 - (e) poslovni kreditojemalec ima pravico do izpodbijanja cenitve pred sodiščem v skladu s členom 29.

5. Za namene točke (a) se, kadar se stranki ne moreta dogovoriti o imenovanju cenilca za namene unovčenja zavarovanja s premoženjem iz odstavka 2, cenilec imenuje z odločbo sodišča v skladu z nacionalno zakonodajo države članice, v kateri ima poslovni kreditojemalec sedež ali prebivališče.

Člen 25

Javna dražba

1. Države članice zagotovijo, da se unovčenje zavarovanja s premoženjem z javno dražbo izvede v skladu z naslednjimi zahtevami:
 - (a) kreditodajalec je javno objavil čas in kraj javne dražbe vsaj 10 dni pred dražbo;
 - (b) kreditodajalec si je razumno prizadeval privabiti kar največje število potencialnih kupcev;
 - (c) kreditodajalec poslovnega kreditojemalca in katero koli tretjo osebo, ki ima upravičenje ali pravico do sredstva, obvesti o javni dražbi, vključno s časom in krajem dražbe, vsaj 10 dni pred dražbo;
 - (d) pred javno dražbo se je opravila cenitev sredstva;
 - (e) pridržana cena sredstva je vsaj enaka znesku cenitve, določenem pred javno dražbo;
 - (f) sredstvo se lahko proda po za največ 20 % nižji ceni od zneska cenitve, če velja oboje od naslednjega:
 - (i) na javni dražbi noben kupec ni dal ponudbe v skladu z zahtevami iz točk (e) in (f);
 - (ii) obstaja tveganje skorajšnjega propada sredstva.
2. Če se sredstvo ni prodalo na javni dražbi, lahko države članice predpišejo unovčenje zavarovanja s premoženjem z zasebno prodajo.
3. Če država članica predpisuje novo javno dražbo, se uporabljajo točke (a) do (e) odstavka 1, vendar se lahko sredstvo proda po še nižji ceni, kar določi država članica.

Člen 26

Zasebna prodaja

1. Države članice zagotovijo, da se unovčenje zavarovanja s premoženjem z zasebno prodajo izvede v skladu z naslednjimi zahtevami:
 - (a) kreditodajalec si je razumno prizadeval privabiti potencialne kupce, tudi z zadostnim javnim oglaševanjem;
 - (b) kreditodajalec poslovnega kreditojemalca in katero koli tretjo osebo, ki ima upravičenje ali pravico do sredstva, obvesti o nameri prodati sredstvo vsaj 10 dni, preden ponudi sredstvo za prodajo;
 - (c) pred zasebno prodajo in/ali javno dražbo se je opravila cenitev sredstva v skladu s točko (c) člena 25(1);

- (d) orientacijska cena sredstva je v trenutku ponudbe sredstva v zasebni prodaji vsaj enaka znesku, določenem pri cenitvi iz točke (c);
 - (e) sredstvo se lahko proda po za največ 20 % nižji ceni od njegove vrednosti, če velja oboje od naslednjega:
 - (i) v 30 dneh noben kupec ni dal ponudbe v skladu z zahtevami iz točk (d) in (e);
 - (ii) obstaja tveganje skorajšnjega propada sredstva.
2. Če se sredstvo ni prodalo z zasebno prodajo v 30 dneh od njegove ponudbe za prodajo, države članice zagotovijo, da kreditodajalec javno oglašuje prodajo za nadaljnje obdobje vsaj 30 dni, preden zaključi prodajo.
3. Če država članica predpisuje drugi poskus zasebne prodaje, se uporabljajo točke (a) do (d) odstavka 1, vendar se lahko sredstvo proda po še nižji ceni, kar določi država članica.

Člen 27

Sočasne zavarovalne pravice

Države članice predpišejo, da uveljavitev ene od sočasnih zavarovalnih pravic do istega zavarovanja s premoženjem na podlagi nacionalnih predpisov, s katerimi se prenaša ta direktiva, ne vpliva na prednostni vrstni red, pripisan tem pravicam.

Člen 28

Pravica do izpodbijanja uveljavljanja pravic

Države članice zagotovijo, da ima poslovni kreditojemalec pravico do izpodbijanja uporabe tega mehanizma pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja pred nacionalnim sodiščem, če se prodaja sredstev, zagotovljenih kot zavarovanje s premoženjem, ni izvedla v skladu z nacionalnimi predpisi, s katerimi se prenašajo členi 24(3), 25 in 26, ali pa se cenitev sredstva ni opravila v skladu z nacionalnimi predpisi, s katerimi se prenaša člen 24(4).

Člen 29

Povrnitev presežnega zneska

Države članice zagotovijo, da je kreditodajalec zavezan plačati poslovnemu kreditojemalcu morebitno pozitivno razliko med neporavnanim zneskom iz zavarovane kreditne pogodbe in izkupičkom od prodaje sredstva.

Člen 30

Poravnava neporavnanega zneska

Brez poseganja v člene 19 do 23 Direktive (EU) 20XX/XX Evropskega parlamenta in Sveta⁴¹ lahko države članice v primerih, v katerih je znesek, unovčen po uporabi tega mehanizma pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem, nižji od neporavnanega zneska iz zavarovane kreditne pogodbe, v skladu z veljavnimi nacionalnimi zakoni predpišejo, da se morajo poravnati vse obveznosti iz te pogodbe.

Člen 31

Prenos zavarovanih kreditnih pogodb na tretje osebe

Države članice zagotovijo, da kadar kreditna institucija ali njena podrejena družba prenese zavarovano kreditno pogodbo, ki vsebuje pravico do uporabe mehanizma pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja s premoženjem, na tretjo osebo, ta tretja oseba pridobi pravico do uporabe tega mehanizma pospešenega izvensodnega uveljavljanja pravic iz zavarovanja v primeru neplačila poslovnega kreditojemalca pod istimi pogoji kot kreditna institucija.

Člen 32

Prestrukturiranje in postopki v primeru insolventnosti

1. Ta direktiva ne posega v Direktivo (EU) 20XX/XX Evropskega parlamenta in Sveta⁴².
2. Države članice zagotovijo, da je v primeru postopkov zaradi insolventnosti, ki se začnejo v zvezi s poslovnim kreditojemalcem, unovčenje zavarovanja s premoženjem v skladu z nacionalnimi zakoni, s katerimi se prenaša ta direktiva, pogojeno s prekinitvijo posameznih postopkov izvršbe v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo.

Člen 33

Zbiranje podatkov

1. Države članice in, v primeru kreditnih institucij, pristojni organi, ki nadzirajo kreditne institucije, od kreditodajalcev letno zbirajo informacije o številu zavarovanih kreditnih pogodb, pri katerih se uporablja pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem, in časovnih okvirih za tako uveljavljanje pravic.

⁴¹ Direktiva (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta z dne [...] o okvirih preventivnega prestrukturiranja, drugi priložnosti ter ukrepih za povečanje učinkovitosti postopkov prestrukturiranja, postopkov v primeru insolventnosti in postopkov za odpust dolgov ter spremembi Direktive 2012/30/EU (UL L [...], [...], str. [...]).

⁴² Direktiva (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta z dne [...] o okvirih preventivnega prestrukturiranja, drugi priložnosti ter ukrepih za povečanje učinkovitosti postopkov prestrukturiranja, postopkov v primeru insolventnosti in postopkov za odpust dolgov ter spremembi Direktive 2012/30/EU (UL L [...], [...], str. [...]).

2. Države članice in, v primeru kreditnih institucij, pristojni organi, ki nadzirajo kreditne institucije, od kreditodajalcev letno zbirajo naslednje informacije:
 - (a) število začetih, potekajočih in izvedenih postopkov v skladu z nacionalnimi predpisi, s katerimi se prenaša ta direktiva, vključno s:
 - (i) številom postopkov v zvezi s premožninami;
 - (ii) številom postopkov v zvezi z nepremičninami;
 - (b) trajanje postopkov od obvestila do poravnave, razvrščeno po načinih izvedbe (javna prodaja, zasebna prodaja ali zaseg);
 - (c) povprečne stroške vsakega postopka v EUR;
 - (d) stopnje poravnave.
3. Države članice združijo podatke iz odstavka 2 in na njihovi podlagi pripravijo statistične podatke za celotno koledarsko leto, ki se začne **DATUM [Urad za publikacije: vstavite datum 1. januar po sprejetju tega akta.]**
4. Statistični podatki iz prvega pododstavka se Komisiji poročajo letno in do 31. marca v koledarskem letu po letu, za katero so se zbrali podatki.

NASLOV VI

Varovala in dolžnost sodelovanja

Člen 34

Sprememba kreditne pogodbe

Države članice brez poseganja v obveznosti obveščanja potrošnika v skladu z Direktivo 2014/17/EU, Direktivo 2008/48/ES in Direktivo 93/13/EGS zagotovijo, da kreditodajalec pred spremembo pogojev kreditne pogodbe, ki se lahko izvede s soglasjem ali po zakonu, potrošniku sporoči naslednje informacije:

- (a) jasen in izčrpen opis predlaganih sprememb;
- (b) čas uvedbe teh sprememb;
- (c) podlago, ki je na voljo za pritožbo potrošnika v zvezi s temi spremembami;
- (d) obdobje, ki je na voljo za vložitev take pritožbe;
- (e) naziv in naslov pristojnega organa, pri katerem se lahko vloži pritožba.

Člen 35

Pritožbe

1. Države članice zagotovijo, da skrbnik kreditov kreditojemalcu brez odlašanja sporoči naslednje informacije:
 - (a) identiteto skrbnika kreditov;
 - (b) kopijo njegovega dovoljenja, izdanega v skladu s členom 6;
 - (c) naziv, naslov in kontaktne podatke pristojnih organov države članice, v kateri ima kreditojemalec prebivališče ali sedež in pri katerih lahko kreditojemalec vloži pritožbo.

2. Sporočilo iz odstavka 1 je v pisni obliki ali elektronsko, če to dovoljuje zakonodaja Unije ali nacionalna zakonodaja.
3. Države članice zagotovijo, da skrbnik kreditov pri vsaki nadaljnji komunikaciji s kreditojemalcem, tudi po telefonu, vključi ali navede informacije iz točk (a) in (c) odstavka 1.
4. Države članice zagotovijo, da skrbniki kreditov vzpostavijo in ohranjajo učinkovite in pregledne postopke za obravnavanje pritožb, prejetih od kreditojemalcev.
5. Države članice zagotovijo, da je obravnava pritožb kreditojemalcev s strani skrbnikov kreditov brezplačna in da skrbniki kreditov evidentirajo pritožbe in ukrepe za reševanje pritožb.
6. Države članice zagotovijo, da pristojni organi vzpostavijo in objavijo postopek za obravnavanje pritožb kreditojemalcev v zvezi s kupci kreditov, skrbniki kreditov in ponudniki storitev servisiranja kreditov in za zagotovitev, da se po prejetju hitro obravnavajo.

Člen 36

Varstvo osebnih podatkov

Zagotavljanje informacij posameznikom o obdelavi osebnih podatkov in kakršni koli drugi obdelavi osebnih podatkov za namene te direktive se izvaja v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 in Uredbo (ES) št. 45/2001.

Člen 37

Sodelovanje med pristojnimi organi

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi iz členov 7, 11, 12, 13, 16, 18, 19 in 21 sodelujejo drug z drugim, kadar koli je to potrebno za namene izvajanja svojih dolžnosti ali pooblastil v skladu z nacionalnimi predpisi, s katerimi se prenaša ta direktiva. Ti organi poleg tega usklajujejo ukrepe, da se izognejo morebitnemu podvajanju in prekrivanju pri uporabi nadzornih pooblastil ter upravnih kazni in ukrepov v čezmejnih primerih.
2. Države članice zagotovijo, da pristojni organi na zahtevo in brez nepotrebne odlašanja drug drugemu zagotovijo informacije, potrebne za namene izvajanja svojih nalog in dolžnosti v skladu z nacionalnimi predpisi, s katerimi se prenaša ta direktiva.
3. Države članice zagotovijo, da pristojni organi, ki pri izvajanju svojih nalog in dolžnosti v skladu s to direktivo prejmejo zaupne informacije, te uporabljajo samo za namene svojih nalog in dolžnosti.
4. Države članice sprejmejo potrebne upravne in organizacijske ukrepe za olajšanje sodelovanja iz tega člena.
5. Evropski bančni organ podpira izmenjavo informacij med pristojnimi organi v državah članicah in spodbuja njihovo sodelovanje.

Naslov VII

Sprememba

Člen 38

Sprememba Direktive 2014/17/EU

Vstavi se naslednji člen 28a:

„Člen 28a

1. Če dajalec kredita svoje pravice po kreditni pogodbi ali samo pogodbo prenese na tretjo osebo, je potrošnik zoper prevzemnika upravičen uveljavljati vse ugovore, ki jih je imel na voljo zoper prvotnega dajalca kredita, vključno s pobotom, če je dovoljen v zadevni državi članici.
2. Potrošnika se obvesti o prenosu iz odstavka 1.“

Naslov VIII

Končne določbe

Člen 39

Odbor

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁴³.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 40

Ocena

1. Komisija pet let po začetku veljavnosti te direktive izvede oceno te direktive in predloži poročilo o glavnih ugotovitvah Evropskemu parlamentu, Svetu ter Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.
2. Če se pri oceni ugotovijo pomembne težave pri delovanju direktive, se v poročilu navede, kako namerava Komisija odpraviti ugotovljene težave, vključno z ukrepi in časovnim načrtom morebitne revizije.

⁴³ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

Člen 41

Prenos

1. Države članice najpozneje do 31. decembra 2020 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji nemudoma sporočijo besedila navedenih predpisov.
2. Navedene predpise uporabljajo od 1. januarja 2021.
Člen 4(1) in členi 7 ter 9 do 12 pa se uporabljajo od 1. julija 2021.
3. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
4. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 42

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 43

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik